Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН

19 октябрь 1972 йил, пайшанба ✦ № 246 (15.417). ✦ Баҳоси 2 тийин.

ПАХТАКОР ЎРТОҚЛАР!

* Об-ҳаво ўзгариб турибди. Унинг ҳар дақиқасидан терим суръатини оширишда самарали фойдаланинг. Машиналарни тўла қувват билан ишлатинг, бирорта «зангори кема»нинг тўхтаб туришига йўл қўйманг. Теримчилар орасида кўп ва тоза пахта териш мусобақасини кучайтиринг.

* *Пахта нобудгарчилигига қарши қаттиқ ўт очинг. Тўкилган пахтани дарҳол териб олишни таъминланг. Пахтазорларни чорва моллари оралашига йўл қўйманг.*

МАШИНАЛАР ЮКСАК УНУМ БИЛАН ИШЛАСИН

ТЕРИМДА СУРЪАТНИ БЎШАШТИРМАЙЛИК!

Пахтамиз уч миллион 300 минг тоннадан ошди. Пахтакорларимиз мураккаб, аммо шарафли йўлнинг катта қисмини босиб ўтдилар. Лекин ҳали манзил олис, юк оғир. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг яқинда бўлиб ўтган VIII пленуми қарорларида таъкидланганидек, пахта ҳосилини сира нобуд қилмай, қисқа муддатларда териб олишга бутун кучни сафарбар этиш — партия, совет, қишлоқ хўжалик органларининг, касаба союз ва комсомол ташкилотларининг ҳозирги энг зарур вазифасидир.

Пахтакорларимиз энг масъулиятли даврга кирдилар. Суръат сусайтирилмаган тақдирдагина довонлардан толиқмай ошиб, юксак марраларга етамиз. Бундай шароитда партия ташкилотлари қўл теримини кучайтириш юзасидан қўшимча тадбирлар белгилашлари, машиналарнинг ҳаммасини ишга туширишлари, унумдорлигини ошириш чораларини кўришлари керак. Бугун ҳар бир киши ўзининг инсоний бурчини ўтамоқ учун теримда фаол қатнашмоғи, улкан «оқ олтин» хирмони бунёдга келтиришга муносиб ҳисса қўшмоғи керак. Партия шундай деяпти, вазият шуни талаб этяпти.

Териминг тақдирини одамлар, машиналар ҳал қилади. Ташкилотчилик, уюшқоқлик, онгли интизом яхши йўлга қўйилган, кадрларда топширилган иш учун масъулият ҳисси кучайтирилган жойда терим суръати кўтарилади, сифати яхшиланади. Социалистик мусобақа, кеча илғор теримчилар, механизаторлар эришган муваффақиятни бугун умумхалқ ҳаракатига айлантириш, илғор тажрибаларни кенг оммалаштириш муваффақият гаровидир. Ана шу йўлдан бораётган Қашқадарё ва Сирдарё областларининг меҳнаткашлари ғалаба рапортига имзо чекдилар. Андижон, Тошкент, Наманган областлари ҳам марра сари дадил қадам ташламоқдалар. Ғузор, Дўстлик, Ульянов Мирзачўл, Избоскан, Ленин ва бошқа илғор районлар социалистик мажбурият ҳисобига пахта топширяпти. Кўплаб районлар, колхозлар, совхозлар пахта тайёрлаш планларини бажариш арафасида турибди.

Сўнгги кунларда куз кузлигини қилди. Айрим жойларда ёғингарчиликлар, шамоллар бўлди, ҳарорат пасайди. Илғор хўжаликларнинг партия ташкилотлари ўшандай кезларда чинакам ташкилотчилик, тарғиботчилик ролини ўйнадилар, оммани ўз атрофига маҳкам жипслаштириб, рўй берган қийинчиликларни енгишга, ҳар қандай об-ҳаво шароитида ҳам пахта тайёрлаш суръатини сусайтирмасликка сафарбар этдилар. Коммунистлар, касаба союз ва комсомол аъзолари, маҳаллий советларнинг депутатлари теримда байроқдорлик ролини ўйнадилар. Бундан кейин ҳам ҳавонинг ўзгариб туриши, ёғингарчиликлар бўлиши мумкин. Партия ташкилотлари бундай кезларда оммани юксак марралар эгаллагунга қадар қаҳрамонлик намуналарини кўрсатиб ишлашга чорлашлари лозим.

Теримдаги муваффақиятларимиз шубҳасиз, яққол кўзга ташланиб турибди. Лекин ютуқлардан кўра қиладиган ишларимиз кўплигини унутмаслигимиз керак. Вазият партия ташкилотларидан пахтачиликдаги ва қишлоқ хўжалигининг бошқа тармоқларидаги ишларни механизациялашнинг аҳамиятини меҳнат аҳлига тушунтиришни, бу соҳадаги консерватизм кўринишларига қаттиқ зарба беришни тақозо этмоқда. Афсуски, айрим район партия, совет ташкилотлари, қишлоқ хўжалик органларининг раҳбарлари шундай йўл тутмаётирлар. Денов ва Шўрчи районларида ҳамма имкониятлар бўла туриб терим машиналари тўла ишга туширилмаяпти, ишлаётганларининг унумдорлигини ошириш чоралари кўрилмаяпти.

Ҳосил тақдирини ҳал қилувчи октябрь ойининг биринчи ярми ўтди. Шу кунларда юқори унум билан ишлатилмаган машиналар қачон ишлатилади? Ҳозир зиммага олган социалистик мажбуриятини бажармаган, эл-юртга берган сўзининг устидан чиқмаган механизаторлар қачон ваъдага вафо қилади? Илғор механизаторлар 700—800 тонналик маррани эгаллаганлари ҳолда баъзи районларнинг хўжаликларида бирорта механизатор шу кунгача сўзининг устидан чиқмаганлигини қандай баҳолаш керак? Денов билан Шўрчи азалдан донгдор механизаторлар макони-ку! Нега ҳозирги долзарб кунларда улар ғолиблар сафида кўринмайди, нима сабабдан партия ташкилотлари азалий шуҳратни тиклаш чораларини кўрмайди?

Термиз райони қимматбаҳо хом ашё—ингичка толали пахта етиштиради. Лекин бу районда теримни машиналаштиришдек муҳим иш барбод беріляпти. Район партия комитети, район ижроия комитетининг раҳбарлари мавжуд машиналарнинг ҳаммасини ишга тушириш, юқори унум билан ишлатиш ўрнига ҳамон теримдаги қолоқликни дефолиация вақтида ўтказилмаганлиги, кўсаклар очилмаётганлиги билан ниқоблашга уринмоқдалар. Ваҳолонки, ҳамма жойда ғўзаларнинг барги қийғос тўкилди, кўсаклар ёппасига очилди, ҳар куни йиллик планнинг 4-5 проценти миқдорида пахта тайёрлаш имконияти бор. Афсуски, механизаторлар, теримчиларнинг иши яхши ташкил қилинмаяпти, социалистик мусобақа кўнгилдагидек уюштирилмаяпти. Кўпчилик хўжаликларда меҳнат интизоми бўшаштириб юборилган, одамлар ишга кеч чиқиб, эрта қайтади, улардан кунлик графикнинг бажарилиши талаб қилинмайди. Конкрет раҳбарлик ўрнига телефонда умумий кўрсатмалар беришдан нарига ўтилмаётир.

Пахтакор республикалар партия-хўжалик активининг КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев иштирокида ўтказилган йиғилишида пахтакорларнинг меҳнатига юксак баҳо берилди, улар юбилей йилида пахта тайёрлаш юзасидан зиммаларига олган социалистик мажбуриятларини шараф билан бажарадилар, деб ишонч билдирилди. Бу ишончни меҳнатда оқлаш, ҳар бир колхоз, совхоз, район ва областда давлат пахта тайёрлаш планлари, социалистик мажбуриятларнинг муддатидан илгари адо этилишини таъминлаш — партия ташкилотларининг, барча меҳнат аҳлининг муқаддас бурчидир.

Куз кунлари қисқариб бормоқда. Унинг ҳар дақиқасидан терим суръатини оширишда самарали фойдаланиш сира кечиктириб бўлмайдиган вазифадир. Ҳозирги муҳим иш ҳар бир колхоз ва совхозда, ҳар бир область ва районда теримни кучайтириш юзасидан аниқ, конкрет ҳаракат программасини ишлаб чиқиб, унинг амалга оширилишини дарҳол таъминлашдан иборат. Шунга эришайликки, пахта тайёрлаш планини бажарган хўжаликлар ҳам, бажариш арафасида турганлар ҳам, орқада қолаётганлар ҳам бугун кечагидан, эртага бугунгидан кўп ва юқори сорт пахта тайёрласин.

Ҳамма — пахта теримига!

ДАРҒА

ҲАФИЗ ПОЛВОНОВНИНГ АЖОЙИБ МЕҲНАТ ҒАЛАБАСИ

Марҳамат районидаги Ильич номли колхоз марказий боғининг дарвозаси пештоқида қизил байроқ ҳилпирайди. У Социалистик Меҳнат Қаҳрамони машҳур механизатор коммунист Ҳафиз Полвонов шарафига кўтарилган. Андижон областида дарғалардан ҳисобланган «зангори кема» ҳайдовчиси СССРнинг 50 йиллигини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олиш юзасидан бошланган мусобақага қўшилиб, ўз зиммасига олган юксак мажбуриятини бажарди. Тўрт қаторли «Ўзбекистон» машинасида ишлаб, мавсум бошидан бери 756 тонна «оқ олтин» тўкди.

80 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 27,5 центнер ўрнига 30 центнердан хирмон кўтарилди. Етиштирилган ҳосилнинг ҳаммасини Ҳафиз Полвоновнинг ўзи териб берди ва ҳозир пахтани йиғиб-териб олишда Бўз райони хўжаликлари аъзоларига кўмаклашмоқда.

Далада ҳосил кўп. Буни ҳисобга олган қаҳрамон бошлиқ бригада аъзолари мавжуд пахта майдонининг ҳар гектаридан яна 20 центнердан ҳосил йиғиштириб олишга қарор қилдилар. Бу ерда 50 центнерлик хирмон учун қизғин кураш олиб борилмоқда. Бригада бошлиғининг ўзи «Ўзбекистон» машинасида 900 тонна пахта териш юзасидан берган сўзининг устидан чиқиш учун астойдил ҳаракат қилмоқда. 900 тонна пахта — бу тўққиз «зангори кема» капитанининг мавсум нормасидир. Суратда: Ҳафиз Полвонов.

Р. Ашуров фотоси. (ЎзТАГ).

ПЛЕНУМ МУҲОКАМАСИДА— ЧОРВАЧИЛИК РАВНАҚИ

ОҲАНГАРОН, 18 октябрь. (**«Совет Ўзбекистони» штатсиз мухбири**). Район партия комитетининг пленуми бўлиб ўтди. Пленумда Оҳангарон район партия комитетининг биринчи секретари Ҳ. Обидов район чорвадорларининг 1972-1975 йилларга олган социалистик мажбуриятларининг бажарилишини таъминлашда партия ташкилотларининг вазифаси ҳақида доклад қилди.

Пленумда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари И. Р. Қурбонов нутқ сўзлади. Тошкент область партия комитетининг биринчи секретари М. М. Мусаконов пленум ишида қатнашди.

А. АЪЗАМОВ.

ИЛҒОР МЕХАНИЗАТОРЛАР ДАЪВАТИ

ҲАЛ ҚИЛУВЧИ ДАМЛАР

Месут Решитов — Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати. Касби— механизатор. Комплекс механизациялашган бригадага бошчилик қилади. Мавсумда 600 тонна пахта териш мажбуриятини олган. Шу кунгача 450 тонна пахта терди. «Ўзбекистон» маркали машинанинг бир кунлик иш унумини 52 тоннага етказди. Бир теримда бригада бўйича гектаридан 28 центнердан хирмон кўтарилди.

Бу йил теримда машиналар ҳал қилувчи роль ўйнади. Буни ўз бригадам мисолида кўрсатиб ўтаман. 154 гектар ерда ғўза ўстирдик, ҳамма ишни машиналарда бажардик. Теримга пухта тараддуд кўрдик ва 3 октябрь куни амалий ишга киришдик. Шу куни мен «Ўзбекистон» машинасида 20 тонна пахта тердим. Шундан кейинги кунларда 25-27-30 тонналик марраларни эгалладим. 7 октябрь куни ҳаётимда унутилмас воқеа юз берди. Совет олимлари ва конструкторлари яратган «Ўзбекистон» машинасида 36 тележка пахта тердим. Тарозида тортиб кўрилган эди, 52 тонна чиқди.

Шундан кейинги кунларда ҳам суръатни пасайтирмасликка ҳаракат қилдим. Ниҳоят, ўн иш кунида ҳамма майдонларда биринчи теримни тугалладим, ҳар гектар ердан 28 центнердан ҳосил йиғиштириб олиб, йиллик планни бажардик.

Машиналар деҳқонларнинг чинакам мададкорига айланганини кўрсатувчи яна бир мисол келтираман. Совхозимиз бўйича далаларда 95 та терим машинаси узлуксиз ишлади. Ҳар бирининг кунлик иш унуми 7-8 тоннадан 20-22 тоннагача бўлди. Мавлонқул Маматмусаев, Маматқул Ашуров, Эргаш Ҳидиров, Шарофат Қаюмова, Абламет Асанов, Эргаш Сулаймонов каби механизаторлар айниқса жонбозлик кўрсатдилар.

Натижада ҳаммамизнинг меҳнатимиз меваси жамланиб, улкан «оқ олтин» хирмонини ташкил этди. Совхозимиз давлат тайёрлов пунктларига 9 минг тонна пахта етказиб бериб, йиллик планни муддатидан илгари адо этди. Районимиз бўйича машина терими намунали ташкил қилинди. Далаларда ҳамон 448 машина ишлаб турибди. 28 минг тонна пахтани «зангори кема»ларда саранжом-саришталаб олиш планлаштирилган эди. Бу топшириқ 30 минг тонна қилиб бажарилди. Шуниси қувончлики районимиз бўйича машина терими планини бажармаган бирорта хўжалик қолмади. Эрта-индин ғалаба рапортига имзо чекилади. Бунда район механизаторларининг улкан ҳиссаси бўлади.

Ютуқларимиздан қувонамиз, албатта. Лекин пахтакорларимиз ҳали кўп вазифаларни ҳал қилишлари лозимки, буни ёдда тутишимиз керак. Масалан, районимиз бўйича 50 минг тонна, совхозимиз бўйича 12 минг тонна пахта тайёрлашимиз керак. Бошқа хўжаликлар ҳам ўз зиммасига конкрет топшириқлар олишган. Бригадамизда ҳосилдорликни гектар бошига 40 центнерга етказишимиз лозим. Бугунги кунда ҳосилдорлик 31 центнерга етди. Пахта бунтига ғалаба байроғи тикмоқ учун нима қилмоқ керак?

Далалардаги ҳосил тўла йиғиштириб олинмагунча, социалистик мажбуриятлар шараф билан бажарилмагунча бирорта машина ёки теримчи пайкалдан чиқиб кетмаслиги керак. Шароит ҳисобга олиниб, ҳар бир хўжаликда терим графиги қайта кўриб чиқилиши, ҳар бир механизатор ва теримчига, шаҳарлик ёрдамчиларнинг ҳаммасига маълум муддатга мўлжалланган конкрет топшириқ бериш лозим. Масалан, мен шу кунгача 450 тонна пахта тердим. Яна 150 тонна тераман. Бунинг учун кунлик суръатни 7-8 тоннадан камайтирмайман.

Машиналарни кеча-кундуз бир меъёрда ишлатиш айниқса муҳимдир. Ҳозир пайкалларга шабнам тушаётгани йўқ, тушган тақдирда ҳам тез кўтарилиб кетяпти. Шундай экан, машиналарни смена билан кеча-кундуз ишлатиш, кечаликка машъалалар ёқиш керак.

Баъзи жойларда ҳеч қандай асоссиз равишда машиналар тўхтатиб қўйиляпти. Бунга сира тоқат қилиб бўлмайди. Бир машина энг камида уч тонна пахта терганда ҳам 30 теримчининг нормасини бажаради. Шунинг учун ҳамма машиналарни узлуксиз ишлатиш, бекор турганларини юргизиш, пайкалдан чиқиб кетганларини қайта пайкалга киритиш керак. Баъзан машиналар шабнамда яхши ишламайди, деган гапни эшитамиз. Бу ношудликни ниқоблаш учун ўйлаб топилган баҳона! Бир кезларда ҳаво ёғиб турганда ҳам машинада пахта терганмиз.

Ҳар бир хўжаликда кўплаб бошқа хил техника воситалари бор. Масалан, бизнинг совхозимизда 34 подборщик, 37 кўрак чувиш агрегати ва бошқа механизмлар мавжуд. Уларни ишга туширдик. Шунинг учун ҳам планимиз тўлган бўлса-да, кунига 5 процентга етказиб пахта топширяпмиз. Менимча, шундай механизмларни ҳамма жойда ишга солиш зарур. Бу ишда механизаторларимиз ташаббус кўрсатишлари лозим. Ундан ташқари Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг яқинда бўлиб ўтган пленуми қарорлари асосида келгуси йил мўл ҳосилига тайёргарлик ишларини кучайтирмоғимиз, ҳосилдан тозаланган ерларнинг ғўзапоясини олиб, кузги шудгорни кучайтирмоғимиз керак.

Зиммасига олган шахсий мажбуриятини шараф билан бажариш — механизаторлар ва теримчилар учун ҳам фарз, ҳам қарз!

Пахта терими якунланишига саноқли кунлар қолди. Ҳаммамиз бир жон, бир тан бўлиб астойдил ҳаракат қилсак, пахтазорларда мардонавор жавлон урсак, республикамиз бўйича юбилей йили марраси эгалланади, юзимиз ёруғ бўлади. Келинг, ҳамкасб дўстлар, ғайрат отига янада қаттиқроқ қамчи босайлик, ҳар биримиз зиммамизга олган социалистик мажбуриятимизни шараф билан бажариб, партиямиз ва халқимизга бўлган чексиз садоқатимизни яна бир карра намойиш этайлик.

Месут РЕШИТОВ,
Сирдарё область Боёвут районидаги 3-«Боёвут» совхозининг механизатори, Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати.

4.550 МИНГ ТОННА УЧУН

Ўзбекистон ССР областларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида 1972 йил 18 октябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Областлар	Бир кунда	Мавсум бошидан	Шу жумладан машина терими: Бир кунда	Шу жумладан машина терими: Мавсум бошидан
ҚАШҚАДАРЁ	1,64	105,54	1,66	77,14
СИРДАРЁ	2,19	101,42	1,79	113,84
Андижон	0,92	88,42	1,88	95,26
Тошкент	1,89	87,32	1,78	94,89
Наманган	2,10	86,18	3,70	129,06
Фарғона	0,85	76,65	1,57	76,42
Сурхондарё	0,37	70,96	0,46	65,90
Бухоро	1,24	70,51	1,62	59,08
Самарқанд	1,97	50,70	2,40	43,10
Хоразм	1,67	50,55	1,49	30,94
ҚҚАССР	1,79	48,46	1,63	40,50
Республика бўйича:	1,48	75,90	1,80	78,40
Шу жумладан ингичка толали пахта:				
Қашқадарё	2,08	84,08		
Сурхондарё	0,45	54,12		
Бухоро	1,13	53,74		
Республика бўйича:	0,95	64,77		

ДЎСТОНА СУҲБАТ

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов 18 октябрда Бангладеш Миллий халқ партияси президенти Музаффар Аҳмадни қабул қилди.

Шу куни ўртоқ Ш. Р. Рашидов Бразилия Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Луис Карлос Престесни қабул қилди.

Ўртоқ Ш. Р. Рашидов суҳбат чоғида меҳмонларга Совет Ўзбекистонининг СССР ташкил этилганлиги 50 йиллиги арафасидаги муваффақиятлари тўғрисида, меҳнаткашлар КПСС XXIV съезди томонидан республика олдига қўйилган вазифаларни қандай бажараётганликлари ҳақида гапириб берди. (ЎзТАГ).

БУЮК ВА ҚУДРАТЛИ ТИЛ

Бугун Тошкентда «Осиё, Африка, Яқин ва Ўрта Шарқ мамлакатларида рус тилини ўқитишнинг актуал проблемалари»га бағишланган халқаро симпозиум ўз ишини бошлайди. Буюк ва қудратли, жаҳонга энг кўп тарқалган, ёрқин ва бой, чинакам маърифат ва умуминсоний тил маданиятининг чўққиси бўлган улуғ рус тилини ўрганишга бағишланган бу улкан симпозиум рус тили ва адабиёти ўқитувчилари халқаро ассоциациясининг ташаббуси билан Ўзбекистон ССР Олий ва ўрта махсус таълим министрлиги ҳамда Меҳнат Қизил Байроқ орденли В. И. Ленин номидаги Тошкент Давлат университети ҳамкорлигида ўтказилмоқда.

Мухбиримиз билан бўлган суҳбатда симпозиум ташкилий комитетининг раиси, республика олий ва ўрта махсус таълим министри Ғ. АБДУРАҲМОНОВ қуйидагиларни айтди:

— Рус тили ва адабиёти ўқитувчилари ассоциациясининг Тошкентда ўтказиладиган анжуманида жаҳоннинг кўпгина мамлакатларидан, жумладан, Ҳиндистон ва Индонезия, Вьетнам ва Афғонистон, Ливан ва Миср Араб Республикаси, Монголия Халқ Республикаси ва бошқа мамлакатлардан кўплаб олимлар қатнашадилар. Симпозиумда Москва, Ленинград, Тошкент ва Совет Иттифоқининг бошқа шаҳарларидан келган юздан зиёд олимлар иштирок этадилар. Симпозиум ишида кузатувчи сифатида Буюк Британия ва Германия Федератив Республикаси, Дания ва Япония вакиллари ҳам қатнашадилар.

Симпозиум қатнашчиларига бешта секцияда «Чет эл аудиториясида рус лексикасини ўқитиш проблемалари», «Рус тили грамматикасини ўқитишнинг асосий методик усуллари», «Рус грамматикасини ўқитиш масалалари», «Методика, дарслик ва ўқув қўлланмасининг умумий масалалари» ва бошқа мавзуларда лекция ўқилади.

Мазкур симпозиум 25 октябргача ўз ишини давом эттиради. Унинг қатнашчилари Самарқанд, Бухоро, Олмалиқ шаҳарларига борадилар, шунингдек, хорижий студентлар ўқиётган Тошкент ўқув юртларини бориб кўрадилар.

ВИЗИТ ТУГАДИ

Расмий визит билан Москвада меҳмон бўлиб турган Миср Араб Республикасининг Бош министри Азиз Сидқий 18 октябрда юртига жўнаб кетди.

Миср Араб Республикаси ва Совет Иттифоқининг давлат байроқлари билан безатилган Внуково аэродромида ҳурматли меҳмонни КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари Д. С. Полянский, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзолигига кандидат, КПСС Марказий Комитетининг секретари Б. Н. Пономарев, бошқа расмий кишилар кузатиб қолдилар. (ТАСС).

МЕЖДУНАРОДНАЯ КОНФЕРЕНЦИЯ 50 ЛЕТ ТАШКЕНТ-72

СССРДА СОЦИАЛИСТИК ҚУРИЛИШНИНГ ТАРИХИЙ ТАЖРИБАСИ ВА УНИНГ ХАЛҚАРО АҲАМИЯТИ ПРОБЛЕМАЛАРИГА БАҒИШЛАНГАН ИЛМИЙ КОНФЕРЕНЦИЯ ДАВОМ ЭТМОҚДА

КЎП МИЛЛАТЛИ КОЛХОЗДА

Бу ерлар бир вақтлар қамишзор, тўқайзор, ботқоқликлардан иборат эди. Ҳатто қадам босишга ҳам ҳайиқарди одамлар. Совет кишиси, асл деҳқон келди-ю, унинг пойқадами ёқди. Кимсасиз ер ўрнида бепоён пахтазорлар, боғ-роғлар барпо этилди, сўлим ва дилбар қишлоқлар қад кўтарди. Эндиликда бу ерларни таний олмайсиз. Улуғ Ленин номи билан аталган бу колхоз Сирдарё районида эмас, балки республикамизда, қолаверса Иттифоқимизда ҳам донг таратган.

Дастлабки йиллари қишлоқ хўжалик экинларидан жуда кам ҳосил олинарди. Бунинг эвазига келган даромад буромадни ҳам қопламасди. Баъзилар иккиланишди, чўлни тарк этмоқчи бўлишди. Лекин қалби қайноқ одамларнинг кўпчилиги «шу ерда қоламиз, ташландиқ ерларни инсон измига бўйсундирамиз», дейишди. Дарҳақиқат, «Арслон изидан, йигит сўзидан қайтмас» деганларидек, меҳнатсевар кишилар ўз айтганларида турдилар. Давлат техникадан, минерал ўғитлардан ёрдамлашди. Қамишзорлар, тўқайзорлар чекина бошлади. Қаричма-қарич, метрма-метр ер очилди деса бўлади. Экин майдонлари кенгая борди, ҳосилдорлик ҳам йилдан-йилга кўтарила бошлади. Давлатга кўплаб маҳсулотлар сотилганлиги туфайли колхоз хазинаси пулга, омбори донга тўлди. Мана энди бу ерлар социалистик шаҳарчадан сира фарқ қилмайди, десак муболаға бўлмас.

Ер ҳам ўзгарди, деҳқончилик ҳам. Одамлар ўсди, уларнинг онги батамом ўзгариб кетди. Кишиларнинг меҳнатга муносабати мисли кўрилмаган даражада ўзгарди. Ишга, турмушга, ташқи муҳитга бўлган муносабатлар-чи? Улар ҳам тамомила ўзгарди.

Хўш бу ўзгаришларнинг боиси нимада?

Биз колхоз партия комитетининг секретари Жаъфар Шамсиевга шу савол билан мурожаат қилдик.

У узоқ ўйламасдан, гапнинг мағзини айтиб қўяқолди:

— Қишлоқдаги барча ўзгаришларнинг боиси — Коммунистик партия ҳамда Совет ҳукуматининг деҳқонга кўрсатаётган жуда катта ёрдамида, халқлар ўртасидаги мустаҳкам дўстликда, иноқликда, аҳилликдадир. Колхозимизда 17 миллат вакиллари қўлни-қўлга бериб меҳнат қилишяпти. Хўжаликнинг барча соҳаларида, иш лавозимларининг каттаю-кичиклигидан қатъий назар, турли миллат вакиллари жонбозлик кўрсатишяпти. Колхозимиз раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, СССР Олий Совети депутати Назира Йўлдошева колхозчиларнинг Бутуниттифоқ III съездида ажойиб бир мисол келтирган эди:

— Бизда колхоз раиси — ўзбек, партия комитетининг секретари тожик, зоотехник — рус, бош бухгалтер — озарбайжон, бош агроном — тожик.

Ҳа, бизда ўн етти миллат азаматлари елкама-елка туриб ишлашяпти, моддий бойликлар яратишяпти. Уларнинг фидокорона меҳнати туфайли колхозимиз юксалиш чўққисига кўтарилди.

Партком секретарининг гапларида жон бор. Хўжаликда ўзбеклар билан руслар, тожиклар билан озарбайжонлар, қозоқлар билан татарлар, украинлар билан чувашлар, хуллас ҳаммаҳаммаси умумманфаат йўлида вақтини, билим-тажрибасини аямай тер тўкаётир.

Озарбайжон халқининг фарзанди Эиб Эибов тўртинчи бригадага бошчилик қилади. Бригада аъзолари бу йил ҳам пахтадан мўл ҳосил етиштирдилар. Ҳамма бир тан, бир жон бўлиб меҳнат қилганлиги туфайли 123 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 27 центнердан «оқ олтин» топширилиб, йиллик план колхозда биринчилар қаторида адо этилди. Аҳил коллектив СССР ташкил топган куннинг 50 йиллиги шарафига социалистик мусобақани ҳар қачонгидан кучайтириб, гектар бошига тағин 13 центнердан хирмон кўтаришга қатъий сўз берди. Шунча ҳосил далада бор. Уни мумкин қадар тезроқ саранжом-саришталаш тадбирлари кўриляпти. Бригада территориясида истиқомат қилаётган тани-жони соғ бўлган одамларнинг ҳаммаси далага отланди.

Шароф Жўраев — асли тожикистонлик. У қалб амри билан бу ерга қўриқ ўзлаштиргани келган. Шароф ака астойдил меҳнат қилди, янги ерлар очиб, боғлар яратди, бўм-бўш майдонларда пахтазорлар барпо этди. Пахтадан мўл ҳосил етиштиришда унга тенг келадиганлар ка-дан-кам. Ҳар йили юксак хирмон кўтариб, эл ҳурматига сазовор бўлган Шароф Жўраев Ленин ордени билан мукофотланган. Олий мукофот уни меҳнатда янада жасорат кўрсатишга ундади. Бу йилги ҳосил чўғи шундан далолат бериб турибди. Ўрток Жўраев бригадаси 285 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 27 центнердан ошириб ҳосил топширди. План тўлди. Лекин бригада аъзоларининг кўнгли тўлгани йўқ. Улар ҳосилдорликни гектар бошига 40 центнердан оширишга ҳаракат қилишяпти. Шунга эришмоқ учун йиғим-терим жадал суръат, аъло сифат билан олиб борилаётир. Ҳар хил миллат вакилларидан ташкил топган бу бригадада кам меҳнат ва маблағ сарфланиб, мўл ҳосил етиштирилмоқда. Бунда Турсунхўжа Аҳмедов, Турсунбой Мўминов, Замира Аҳмадалиева сингари дала гвардиячиларининг хизматлари катта. Уларнинг ҳар бири шу кунга қадар 120-130 тоннадан пахта териб қўйди.

Мавсум охиригача пўлат этаклардан яна 40-50 тоннадан дур тўкишмоқчи! Халқлар дўстлиги қудратидан нур эмган азаматларнинг ҳалол меҳнати туфайли ана шундай муваффақиятлар қўлга киритилаётир.

Валентина Павлова ўз тақдирини колхоз тақдири билан бир умрга боғлаган заҳматкаш кишилардан бири. У бир неча йилдан буён фермада сигир соғувчи бўлиб ишлайди. Бу ерда рус, ўзбек, арман, татар хотин-қизлари кўп. Улар дўстлашиб, иноқ бўлиб меҳнат қилишади. Ютуқларни ҳам, ташвишларни ҳам, қийинчиликларни ҳам баҳам кўришади. Умумхалқ манфаатини ўз манфаатларидан устун қўйишади. Беш йиллик план топшириқларини муддатидан олдин бажариш — уларнинг шиорига айланган. Шунга кўра, сигирларни яхши парвариш қилишади, кўпроқ маҳсулот олишга интилишади. Валентина Павлова эса сигир соғувчилар ўртасидаги социалистик мусобақада пешқадамлик қилиб келяпти. У колхоз партия комитетининг аъзоси бўлганлиги учун ҳам бошқаларга ўрнак кўрсатишга ҳаракат қилади. Бу ҳаракат яхши самаралар беряпти. Валентина Павлова ўз боқувидаги 20 бош сигирнинг ҳар биридан 2500 килограмм ва ундан ҳам ошириб серқаймоқ сут соғиб олаётир. У ҳар йили ана шундай юксак кўрсаткични қўлга киритиб, эл оғзига тушмоқда.

Колхоз партия комитетининг аъзоси Пётр Сергеевич Казадаев зоотехник бўлиб ишлайди. Жамоат чорвачилигини ривожлантириш ва унинг маҳсулдорлигини ошириш соҳасида тинмай изланади. Моллар наслини яхшилаш, гўшт, сут ва бошқа маҳсулотлар етиштиришни кўпайтириш йўлида ҳормай-толмай меҳнат қилади. Фермалардаги бирор бош ҳам қорамол ёки парранда унинг эътиборидан четда қолмайди. Хўжалик чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ҳамда давлатга топшириш юзасидан белгиланган планларни муттасил ошириб адо этаётган экан, бунда, даставвал, зоотехник Пётр Сергеевич Казадаевнинг алоҳида хизматлари бор. Зооветеринария илмини яхши ўрганган, илғор тажрибаларга тўла амал қилаётган Пётр Сергеевич чорвачиликни ривожлантириш юзасидан белгиланган беш йиллик планнинг муддатидан илгари бажарилишини таъминлашга муносиб ҳисса қўшиш учун бел боғлаган. У ўз фаолиятида, фермадаги юмушларда турли миллат вакилларига таянади, уларнинг маслаҳатларига амал қилади, уларга ўргатади ўрганади.

Ўн етти миллат вакиллари ёнма-ён туриб меҳнат қилаётган Ленин номли колхоз қишлоқларининг қиёфаси ой сайин, йил сайин ўзгариб бораётир. Кейинги икки йилда саксондан ортиқ оила ҳовли тўйлари ўтказди. Барча хонадонлар электрлаштирилган. Томлар тепасида телевизион антенналар панжа ёзиб турибди. Марказий кўчаларга асфальт ётқизилган. Яқинда ҳашаматли клуб биноси қурилиб, фойдаланишга топширилди. Юз кишидан иборат хор коллективи маданият уйи директори Аҳмадали Ғозиев раҳбарлигида катта санъат томошалари кўрсатишга ҳозирланяпти. Бу хор қўриқ область — Сирдарёнинг «Марҳабо, талантлар» кўригида иштирок этади. Руслар билан ўзбеклар, украинлар, озарбайжон-у татарлар клубда ўз талантларини намойиш қилиб турадилар.

Ҳашаматли мактаб бинолари, маданият уйи биноси, турнақатор қилиб қурилган ораста уйлар, сўлим боғ-роғлар, уфққа туташ пахтазорлар колхоз қишлоқларининг кўркига кўрк қўшиб турибди. Ана шу бойликларни қадоқ қўллари билан бунёд этган турли миллат баҳодирлари буларнинг ҳаммасини халқлар дўстлигининг, социализм ғалабаларининг меваси деб билиб, кўз қорачиғидек асрамоқдалар.

С. ҚОДИРОВ,
Т. УНАБОЕВ,
«Совет Ўзбекистони» махсус мухбирлари.

Суратда: колхоз партия комитетининг секретари Жаъфар Шамсиев пахта териш ва давлатга топширишда пешқадамлик қилаётган С. Ғафуров бригадасига кўчма Қизил байроқ топширяпти.

И. Чернов фотоси.

БИЗНИНГ СУҲБАТ

Ўзбекистонлик биродарларимнинг экономика ва санъат соҳасидаги ижодий ютуқларига қойилман.

Евгений КАМЕНОВ,
Болгария Фанлар академиясининг академиги.

Ўзбекистоннинг садоқатли халқига энг яхши истакларимни ва холис ниятларимни изҳор этаман. Сизларнинг орангизда бўлиш билан ўзимни жуда бахтли ҳис этаман.

Иззуддин ФУДА,
Қоҳира университетининг давлат ҳуқуқи профессори.

●

Конференцияда муҳокама қилинаётган масалалар институтимиз олимлари учун ҳам катта аҳамиятга эга.

Вацлав ОПЛУШТИЛ,
Чехословакия Фанлар академиясининг шарқшунослик институти директори.

СОЦИАЛИЗМ — МИЛЛИОНЛАРНИНГ ЖОНЛИ ИШИ

«СССРда социалистик ўзгартишлар тажрибаси ва унинг халқаро аҳамияти» мавзуидаги халқаро илмий конференцияда 18 октябрь куни секцияларнинг мажлислари ўтказилди.

СССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси, биринчи секцияда обзор доклади қилган К. К. Каракеев секциянинг иши тўғрисида ЎзТАГ мухбирининг илтимосига кўра гапириб берди.

— КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг табрикномасидаги самимий сўзлар, унинг илмий анжуманимиз ишига муваффақият тилаб билдирган самимий истаклари конференциянинг ҳар бир иштирокчисини қувонтирди, — деди у. — Табрикнома СССРдаги социалистик қурилиш тажрибасини халқларнинг тараққиёти манфаатлари йўлида самарали равишда ўрганишга партиямиз жуда катта эътибор бераётганлигининг далилидир.

Биринчи секцияда озод бўлган мамлакатлар нокапиталистик ривожининг ҳозирги босқичидаги социал-сиёсий проблемалар ёритилди. Бу проблемалар кўпдан бери соф назарий проблемалар бўлмай қолганлиги докладларда ва ахборотларда таъкидлаб ўтилди.

«Нокапиталистик ривожланиш» деган тушунчанинг маъноси тўғрисидаги, озод бўлган давлатларнинг тарихий ривожида капитализмни четлаб ўтишнинг тарихий шартлиги қонуниятлари, шароитлари ва асослари тўғрисидаги бир қанча масалалар марксизм-ленинизм позицияларида туриб таҳлил этилган ишлар конференция қатнашчиларига ҳавола қилинди. Бу ишларда собиқ мустамлакалар социализм йўлига ўтган социал-иқтисодий шароитларни анализ қилишга катта эътибор берилган. Кўпгина илмий асарларнинг тезисларида совет тажрибасининг иқтисодий ва маданий жиҳатдан қолоқ мамлакатлар учун катта аҳамиятга эга эканлиги таъкидланган. Совет Шарқи республикалари СССРдаги қардош халқлар оиласида гуллабяшнаётганлиги тўғрисидаги ахборотлар айниқса катта қизиқишга сазовор бўлди. Бунинг сабаби равшан — Ўрта Осиёдаги миллий давлат қурилиши тарихи ҳар бир конкрет шароитда Коммунистик партия қўллаган ташкилий формаларнинг бойлиги ва хилма-хиллигини кўрсатувчи ёрқин мисолдир. Бу ерда тарихий, иқтисодий ва маданий ривожланиш шароитлари, шунингдек ҳар бир халқнинг турмушидаги ўзига хос хусусиятлар ҳисобга олиб борилди.

Совет тажрибасини илмий асосда умумлаштириш Африка — Осиёдаги ёш давлатларнинг прогрессив йўлдан ривожланишига ёрдам бериши шубҳасиз, бу давлатларнинг тараққиёт йўлидаги ҳар бир қадами мустамлакачиликнинг охирги кўргонлари емириладиган кунни яқинлаштиради янги мустамлакачиликнинг инқирозини тезлаштиради, тинчлик, демократия ва социализм кучларининг позициясини мустаҳкамлайди.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси Р. Ҳ. Аминова иккинчи секциянинг иши тўғрисида гапириб берди.

— Марксизм-ленинизм классикларининг капитализмни четлаб, социализмга ўтиш мумкинлиги тўғрисидаги башоратини ер юзида биринчи бўлиб рўёбга чиқаришдек буюк шарафга Ўрта Осиё халқлари муяссар бўлдилар.

Олимларнинг бир қанча ахборотларида шу нарса таъкидлаб ўтилдики, гарчи Совет Шарқи республикалари Осиё ва Африка давлатларидан фарқ қилиб, нокапиталистик ривожланиш йўлидан пролетариат диктатураси шароитида, мамлакатнинг ривожланган районлари ишчилар синфининг кўмагида ўтган бўлсалар-да, уларнинг тажрибасида мустамлакачилик бўйинтуруғини улоқтириб ташлаган мамлакатларнинг ривожи билан умумий бўлган қонуниятлар кўриниб турибди.

Бу қонуниятларнинг иқтисодий жиҳатлари мураккаб хўжалик ўзгартишлари комплексини амалга оширишдан, феодализм сарқитларини тугатишдан, экономикада социалистик секторни вужудга келтириш ва мустаҳкамлашдан иборат. Ўрта Осиё республикалари ўз саноатини социалистик индустриялаш асосида ривожлантирди. Аграр масалани тубдан ҳал этиш иқтисодий проблеманинг бошқа бир муҳим қисмидир.

Секцияларнинг мажлисларида юридик фанлар доктори К. Б. Старушенко, иқтисодий фанлар доктори Н. И. Гаврилов ҳам обзор докладлари қилдилар.

Секцияларнинг мажлисларида батафсил фикрлашиб олинганлиги Осиё ва Африка мамлакатлари халқларининг нокапиталистик ривожланиш йўли проблемасини муфассал ишлаб чиқишга янги ҳисса қўшди.

* * *

Куннинг охирида конференция қатнашчилари Янгийўл районидаги Ленин номли колхозга сафар қилдилар, Р. Р. Шредер номидаги боғдорчилик, узумчилик ва виночилик илмий-тадқиқот институтига бордилар. (ЎзТАГ).

БИРИНЧИЛАР

Фабриканинг йўлидан
Рўмолча топиб олдим,
Топиб олди деманглар,
Меҳнатга сотиб олдим.

Шу қўшиқ тўқилганидан буён мана қирқ йиллар чамаси вақт ўтибди... Фабриканинг йўлидан рўмолча топиб олган, рўмолчагина эмас, бахт-иқбол, шон-шуҳрат топган, юқоридаги қўшиқни биринчи бўлиб фабрика қучоғида жўшиб айтган қизлар Бибинисо Болтабоева, Мадина Саидова, Мавжуда Абдураҳмонова, Марҳамат Йўлдошева, Нурия Мақсумовалар ҳозир пенсияда.

Бибинисо Болтабоева Тошкент тўқимачилик комбинатининг биринчи йигирув фабрикасига биринчилар қаторида ишга келган. У машина созловчи бўлиб ишларди. Улкан комбинатнинг босиб ўтган йўлини, ривожланиш тарихини, фабрика тарбиялаб вояга етказган ажойиб санъат — ҳунар эгаларининг меҳнат зафарларини ҳикоя қилувчи музейда бўлганимизда комбинатнинг илк қалдирғочлари билан таништиришди. Бибинисо опа фабрика ташкил топган ўша йилларда (1932 йил) сочлари қирқ кокил қилиб ўрилган қизча экан... Нозик қўллар девқомат машина мурувватларини бураб, ўз измига олгунча талай машаққатларга дуч келгандир... Мавжуда Абдураҳмонова фабриканинг биринчи йигирувчи қизларидан эди. У комбинатдан СССР Олий Советига сайланган биринчи депутат. У ҳозир меҳнат гаштини суряпти. Пенсияда бўлишига қарамай фабрика қизларининг ҳузурида тез-тез бўлиб туради, уларнинг зафарларидан руҳланиб кўнгли шод бўлиб қайтади. Албатта-да, киши ўзи эккан биргина ниҳолининг илк бор мева тукканини кўрганда қанчалар қувонади, қанчалар кўнгли ўсади. Мавжуда опаларнинг минглаб ўринбосарлари, шогирдлари бор, улар устозлар бошлаган ишнинг муносиб давомчилари...

Комбинат музейи деворларига қўйилган бир фото ҳужжат олдида узоқ туриб қолдик. Унда революциядан олдинги тўқувчи ҳаёти тасвирланган. Она бўйра устида ўтирибди. Бўз арқоқларини устунларга тортиб, бармоқлари билан тароқлаяпти. Енгинасида боласи, бешикка чирмаб қўйилган. Бола гирён бўлиб йиғлаяпти. Жин чироқ хонани беҳолгина ёритиб турибди. Она балки эҳтиёж важидан мукка тушиб бўз тўқиётгандир. Балки тирикчилик учундир. Ҳар ҳолда, бир қарич бўз тўқиш учун чекилаётган машаққат, изтироб шундоққина кўриниб турибди... Ҳозирчи?.. Кенг, ёруғ хоналар, бежирим қулай дастгоҳлар. Ильич чироқлари... Биргина Буалма Жўраеванинг ўзи бир йўла 5 та дастгоҳни бошқаради.

Комбинатнинг биринчи Социалистик Меҳнат Қаҳрамони ким эди? Бу савол кўпчиликни қизиқтирса керак деб, ўйлаймиз. Марҳамат Йўлдошева ана шу фахрли номни олишга муяссар бўлган биринчи — қалдирғоч Социалистик Меҳнат Қаҳрамони эди... Ҳа, бу қаҳрамонлик меҳнатлар, изланишлар, аёл қалбини туғёнга, ҳаяжонга солувчи ажойиб дақиқалар, кашфиётлар, бедор кечалар, ташкилотчилик, тинимсиз изланишлар эвазига эди. Марҳамат, Мавжуда, Мадина, Нурия, Бибинисо каби опаларимиз тайёр тажриба, тайёр дастгоҳга суяниб иш бошламадилар. Улар митингларда қатнашдилар, комбинатнинг ташкил топишидан тортиб, кадрлар тайёрлаш ишини ташкил қилиш, хотин-қизлар ўртасида пропаганда ишларини олиб бориш, уларни фабрикага чорлаш каби вазифалардан иш бошладилар...

СССР 50 ФАБРИКАНИНГ ЙЎЛИДА...

Ҳозирги кунда 7 та азамат фабрикани ўз ичига олган Тошкент тўқимачилик комбинати эски ташландиқ ер ўрнида қад кўтарди. Фабриканинг биринчи қалдирғочлари ўша йилларни худди кечагидай эслашади. 1932 йилнинг 20 майида қурилиш бошланган эди. Йўлдош Охунбобоев комбинат пойдеворига биринчи ғиштни қўйди... Қамишзорлар ўрнида комбинат қад кўтарди. Комбинат бор-у, кадрлар йўқ. Тўқимачилар Ленинград, Москва, Калининград, Иваново шаҳарларидан келишди. Комбинатнинг жанговар қутлуғ йўли ана шундай бошланди... Фабрика йўлларидан юриб бахт-толега ёр бўлган, мамлакатга танилган, довруғ таратган хотин-қизларимиз талайгина. Ҳозирда комбинатнинг Социалистик Меҳнат Қаҳрамонлари, Ленин ордени кавалерлари ҳам талайгина. Бизни яна бир нарса қизиқтирди.

— Комбинатнинг биринчи Ленин ордени кавалерлари кимлар эди?

Саддихон Пўлатова, Мария Алпатоваларнинг кўксида Ленин ордени биринчи бўлиб порлади.

Улар бошлаб берган меҳнат, ижод йўллари ҳурмат ва таҳсинларга тўладир. Ҳозирги кунда комбинат қучоғида меҳнат қилаётган ҳар бир қиз-жувоннинг қалбида ҳам гўзаллик яратиш, — ихтиро қилиш муҳаббати, ғайрати аланга олмоқда. Бу — устозларга ҳурмат, садоқат, улар бошлаган ишнинг қутлуғ йўл эканлигига иқрорнинг рамзидир. Комбинат ташкил қилингандан буён қирқ йиллар чамаси вақт ўтди. Ўша пайтдаги шогирдлар устоз бўлдилар... Комбинат йўлларидан рўмолча, бахт-иқбол, обрў, нуфуз топиб элга танилаётган қиз-жувонларнинг сони тобора кўпайиб бормоқда.

Йиллар карвонлардай учиб бормоқда. Лекин йиллар одамларимиз, ажойиб меҳнат қаҳрамонларимиз қўлга киритган зафарларни, тўққизинчи беш йилликнинг қутлуғ рақамларини тарих саҳифаларига зарҳал ҳарфлар билан битиб қўйиш учун ошиқиб, муваффақиятларимизни орқалаб ўтиб бормоқда. Янги зафарларга, янгича изланишларга, янгича ижод уфқларига пешвоз йиллар, қаҳрамонлар кириб келмоқда...

ДАСТГОҲЛАР ҚЎШИҒИ...

Комбинатнинг газлама тўқиш фабрикасидамиз. Бу ердаги қизғин меҳнат жараёни, қизларнинг гурунги машиналарнинг бир маромда гуриллашига қўшилиб жўшқин симфония яратарди. Фабрикага қадам босганингизда дафъатан шовқин-сурондай туюлган бу симфонияга қулоқ берганингиз сари унда ги ҳаёт, меҳнат жўшқинлигининг маъносини, завқини англайсиз.

Биз фабрикада узоқ айландик. Юқоридан пастга шалоладай тўкилиб, сирғалиб тушаётган оппоқ газламалар қошида тўқувчи қизлар билан суҳбатлашдик. Эски дастгоҳлар ўрни бўшатилиб янги дастгоҳлар ўрнатишга ҳозирлик кўрилмоқда. Иккинчи томонда эса янги дастгоҳлар гуруллаб ишламоқда. Бузиб олиб ташланган эски тўқув дастгоҳи олдида ғамгин турган аёлга кўзимиз тушди. Аёл фабрикада 32 йилдан бери илғорлар сафида меҳнат қилаётган Мария Ивановна Соколова экан. У эски дастгоҳи ёнидан кетолмас, ҳамон парвона бўлар, унинг бузиб ташланаётганидан ўкиниб турарди. Мария опа шу дастгоҳи билан энг қийин аламли йилларда ҳам бирга бўлди. Шу дастгоҳи билан Улуғ Ватан уруши жангчиларига атаб матолар тўқиди. Аёл шу дастгоҳи қошида кечаларни кумуш тонгларга улади. Ҳа, аёл касбига, дастгоҳига худди фарзандидай меҳр қўйди. У ҳар тонг бир соат чамаси аввалроқ ишга келар, дастгоҳи атрофида парвона бўлар, тозалар, уни ялагудек бўларди. Энди бўлса янги техника, янги ихтиролар... Мария опага қараб бир томондан кулгимиз келади, бир томондан эса инсоннинг юрагига ўрнашиб, яшаб келаётган меҳр, оқибат, қадрдонлик туйғулари қошида бош эгмай иложимиз йўқ...

Комбинатнинг инженер-технологи Машҳура Муротовадан янги дастгоҳларнинг эски дастгоҳлардан афзаллигини сўрадик.

Эски дастгоҳларга қараганда янгиларининг шовқини икки баравар кам экан.

— Янги дастгоҳларда ишлашга ўтиб, меҳнат унумдорлигимиз ҳам анча ортди, — деб ҳикоя қилади Матлуба Бекмуҳаммедова. — Дарҳақиқат, Матлубахонга ўхшаган жуда кўп қизлар кундалик нормани бир ярим баравар ортиғи билан бажаришяпти. Матлубахоннинг ўзи коммунистик меҳнат бригадасининг аъзоси. У бир кунлик нормада кўрсатилган 7 минг 500 метр ўрнига 8 минг 500 метр газламани қўлдан чиқармоқда. Матлубахон СССРнинг 50 йиллигига планга қўшимча 9 минг метр газлама тўқиб бериш мажбуриятини олган.

Янги дастгоҳлар, янги ускуналар янги ғалабалар, янги омадларга йўл очиб бермоқда. Биринчи тўқув фабрикасидаги калавалаш-тандалаш цехида, пардозлаш фабрикасининг охорлаш цехида ва бошқа қатор цехларда ҳам янги техника ўрнатиш бўйича қизғин тайёргарлик кетмоқда. Янги ишга тушаётган дастгоҳларни йигирувчилар бир ҳафтада ўзлаштириб олмоқдалар. Биз ип йигирув фабрикасининг илғор ишчиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Буалма Жўраеванинг ҳам суҳбатида бўлдик. У янги дастгоҳларнинг афзалликларидан қувониб сўзлади. Илгари пиликларимиз ҳадеб узилаверар, ишчининг кўп вақти эса узилган толани улашга кетарди. Илгари битта пиликлаш машинаси олтита йигирув машинасига хизмат қиларди, яъни ярим фабрикат етказиб берарди. Энди бўлса у 12 та машинага хизмат қилади. Натижада 20 та пиликлаш машинасининг зарурати бўлмай қолди.

Буалма Жўраеванинг ўзи ҳозир бир йўла 5 та дастгоҳни бошқаряпти. Бу деган сўз у 10-12 йигирувчининг ишини бир ўзи бажаряпти. Дастгоҳларда ҳаммаси бўлиб 2000 урчуқ бор. Буалма опа ҳар бир урчуқнинг ҳаракатини зукколик билан кузатиб туради. У 19 иш кунида 2 тонна-ю 130 килограмм ўрнига 3 тонна-ю 251 килограмм ип йигирди. Буалма опа ҳозир 1973 йил ҳисобига ишламоқда. Фабрика қизларининг қайси бири билан сўзлашманг, уларнинг ўз касбига меҳри, улуғвор орзуларини кўриб ифтихорга тўласиз.

СССРнинг 50 йиллиги шарафига бошланган социалистик мусобақа яхши натижалар беряпти. Бу мусобақанинг илғорлари ҳам аксари хотин-қизлар. Айниқса, газламага гул босиш цехи коллективининг ишлари таҳсинга лойиқ. Илғор бригада аъзолари А. Михайлова, В. Чариковалар смена давомида 13000 метр ўрнига 18000—18100 метр газламага гул босишяпти. Комбинатда Л. Казанцева ва Е. Губиналарнинг ватанпарварлик ташаббусига қўшилиб, янгидан-янги меҳнат зафарларига ёр бўлаётган қизларнинг сафи тобора кенгайиб бораётир. 32 станокда ишлаб юқори кўрсаткичларга эришаётган, ойлик топшириқларни 110 процент адо этаётган Антонина Ивановна Маер, читга гул босиш фабрикасининг социалистик мусобақа ғолибларидан Холида Раҳматуллаева, Мунира Ёқубова, Санобар Ҳайдаралиева ва бошқа ўнлаб, юзлаб қизлар шулар жумласидандир...

Меҳнат шундай нарса. Унинг заҳмати қанчалар оғир, мураккаб бўлса, меваси, роҳати шунчалар ширин. Тўқимачилик комбинатида бўлган, ишчиларнинг меҳнатини кузатган, дастгоҳларнинг суронига ошно бўлган киши буни яхши ҳис этади.

Мен комбинат ишчиларининг қайноқ меҳнат жараёни билан, ҳаёти, орзулари билан танишиб жуда кўп нарса ўргандим.

Мен ўрганган нарса — қайноқ ҳаёт, меҳнат, ўртоқлик, устоз ва шогирдликнинг ҳавас қилса арзигулик дорилфунуни эди. Энг асосийси — ленинча яшаш, ленинча ўқиш, ленинча ишлаш деган сўзнинг маъносини яна бир бор англаганимдир. Ҳа, ишчи синфига, метин иродали заҳматкаш, қудратли синфга муҳаббатим яна ортди. Совет Иттифоқидай ҳудудсиз бепоён мамлакатда миллион-миллион замондошлар сафида бир мақсад йўлида яшамоқ девқомат дастгоҳларни бошқармоқ қандай бахт!!

Биз аста ташқарига юрдик. Тўқув станокларининг қудратли овози тобора узоқлашиб, орқада қолди. Лекин бу дастгоҳлар, дастгоҳлар узра меҳнат қилаётган ишчиларга, диловар қиз-жувонларга ҳурмат, меҳр туйғуси қалбимиз тўрида қолади.

Эътибор ОХУНОВА.

Тошкент тўқимачилик комбинатида турли миллат вакиллари — ягона оила фарзандларидек тотув, ҳамкорликда меҳнат қилишади. Суратда: комбинат қизларидан Елена Богинич, Мунира Ёқубова, Машҳура Муротова (инженер-технолог), Санобар Айдаралиева ва Ольга Карпенколарни кўриб турибсиз.

И. Глауберзон фотоси.

Урта Чирчиқ районидаги Акмал Икромов номли колхозда машича теримига зўр эътибор берилди. 25 та «зангори кема» ишлаб суръатни оширди. Пўлат от суворийлари жами ҳосилнинг 80 процентини машиналар билан териб олиш учун группа усулида ишлаб, маррага интилмоқдалар. Суратда: пахтани бункердан тележкага ағдариш пайти.

Г. Пун фотоси, (ЎзТАГ).

ИЛҒОР МЕХАНИЗАТОРЛАРДАН ЎРНАК ОЛИНГ

ҚИЙИНЧИЛИКЛАРНИ ЕНГИБ

Совхозимиз йиллик маррага етди, давлат пахта тайёрлаш плани бажарилди. Тайёрлов пунктларига 8.500 тонна чўл дурдонаси етказиб берилди. Бундай муваффақиятга давлатимизнинг катта моддий-техника ёрдамига таяниб, халқимизнинг фидокорона меҳнати билан эришдик. Шуниси қувончлики, теримда машиналарга таянилиши туфайли нишонга олган маррага қисқа фурсатда етдик, ғалаба рапортига 23 иш кунида имзо чекдик. Ички имкониятлар, ҳосил чўғини ҳисоблаб чиқиб, юбилей йилида она-Ватанга планга қўшимча 3.000 тонна «оқ олтин» топшириш ҳақида оширилган мажбурият олдик. Бу мажбуриятни ҳам узоғи билан 22 октябргача бажарамиз.

А. Ғаниев, Ю. Тавбоев, Э. Жўраев, А. Ёрмаматов, Ў. Шаминов ва У. Жўраев ўртоқлар бошчилик қилаётган бўлимларда бир йилда гектаридан олинган ҳосил 8-10 центнер ва ундан ҳам ошди. Умуман эса совхоз бўйича ҳосилдорликни гектар бошига 6 центнер кўтариш ниятимиз бор.

Совхозимизда ишчи кучи кам. Шунинг учун дала ишларини тўла механизациялашни асосий вазифа қилиб қўйганмиз. Бу борада ҳозирдаёқ муайян муваффақиятларга эришдик. Давлатга топширилган пахтанинг асосий қисми машиналарда териб олинди. Оплоғой Рустамова, Сайидмурод Ҳайитов, Абдумалик Пардаев ўртоқлар бошчилик қилаётган бригадаларда йиллик планлар уч-тўрт иш кунида бажарилди, гектаридан 30 центнерга етказиб пахта хирмони кўтарилди.

Донгдор механизатор Оплоғой Рустамова шу кунгача бункердан салкам 400 тонна пахта тўкди. У билан бир сафда туриб ишлаётган Ҳошим Воҳидов, Қўзибой Эгамов, Умматқул Сайидқулов каби механизаторлар ҳам яхши кўрсаткичга эришдилар. Умуман механизаторларимизнинг ҳаммаси мавсум нормасини тўла ва ошириб адо этди.

Дастлабки ҳисоб-китоблар шуни кўрсатдики, совхозимиз бу йил давлатга 2 миллион 250 минг сўм соф фойда келтиради.

Даладаги ҳосилни охирги граммигача нобуд қилмасдан йиғиб-териб олиш ва юқори сорт билан тайёрлов ташкилотларига етказиб беришни ўзимизнинг муқаддас бурчимиз деб биламиз.

Х. ЛАТИПОВ,
Оқолтин районидаги Ворошилов номли совхоз директори.
С. АБДУҒАНИЕВ,
партия ташкилоти секретари.
У. ҲИДИРОВ,
ишчилар комитетининг раиси.

ЮБИЛЕЙГА ТУҲФАМИЗ

Ака-ука Шодиевлар 1500 тонна пахта теришди. Машиналарнинг бир кунлик иш унуми 100 тоннани ташкил этди. Ҳозир ҳам кунига 80 тоннадан пахта теришяпти. «Оқ олтин»нинг ҳаммаси биринчи сортга қабул қилинди. Улар куч-ғайратларини қўшимча мажбуриятни бажаришга сарфлаётирлар.

Пахтакор республикаларнинг КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев иштирокида Тошкентда ўтказилган партия-хўжалик активи йиғилиши қарорларидан руҳланиб, мавсумда 1500 тонна пахта териш мажбуриятини олган эдик.

Машина терими — шарафли иш. Бу соҳада жасорат кўрсатиб меҳнат қилиш, пахтакорларнинг узоғини яқин, оғирини енгил қилишга муносиб ҳисса қўшишни ўзимизнинг муқаддас бурчимиз деб билдик. Шундай қилиб, теримни ташкилий жиҳатдан пухта тараддуд билан бошладик. Шуни ҳам айтиш керакки, биз ака-укалар мавсумда кўп ва тоза пахта териш ҳақида ўзаро мусобақа боғладик. Совхоз партия ташкилоти мусобақани якунлаб бориш кафолатини олди.

Бизга «Ўзбекистон» маркали кўп қаторли терим машинаси беришди. Ғўзаларнинг барги сунъий усулда тўла тўктирилган, юқори ҳосилли пайкалларни кўрсатишди. Бир-биримизга муваффақиятлар тилаб ишга киришдик. Дастлабки кунларда ҳар биримиз 7-8 тоннадан пахта тердик. Кейинчалик суръатни ошириб, машиналар иш унумини 30 тоннагача кўтардик. Биринчи кундан бошлабоқ тележкаларга ағдарилган пахтанинг ҳаммаси юқори сортга қабул қилина бошланди. Шу кунларда ҳам суръатга қанот бахш этиб, сифатнинг пасайишига йўл қўймаяпмиз, фақат юқори сорт «оқ олтин» теряпмиз.

Бугун республикамиз партия ташкилоти, халқига шуни қувонч билан маълум қиламизки, машиналарда 1500 тонна пахта териб зиммага олган социалистик мажбуриятимизни шараф билан адо этдик, она-Ватан олдидаги фарзандлик бурчимизни ўтадик.

Ирмоқлар бирлашиб дарёлар ҳосил қилган каби, бизнинг камтарин меҳнатимиз меваси совхоз коллективининг фидокорона меҳнати якунига қўшилиб, катта зафар қучишга олиб келди. Биз хизмат қилаётган совхоз пешқадамлар қаторида йиллик пахта тайёрлаш планини бажарди. Давлат тайёрлов пунктларига топширилган «оқ олтин»нинг деярли ҳаммаси қўл кучи ишлатилмасдан «зангори кема»ларда саранжом-саришталаб олинди. Машиналарга ҳаммадан ҳам яхшироқ ихлос қўйган Ҳамид Суюндиқов, Тиркаш Саноқулов бошлиқ бўлим ва бригадада план жуда қисқа фурсатда ўринланди, ҳосилдорлик кутилгандан 14-15 центнер юқори бўлди. Ҳозир гектар бошига 35 центнердан хирмон кўтариш учун кураш кетяпти.

Азиз механизатор дўстлар! Ҳаммамиз бир ёқадан бош чиқариб астойдил меҳнат қилайлик, ғаниммат фурсатнинг ҳар дақиқасидан самарали фойдаланайлик.

Ҳакимжон, Набижон, Қосимжон, Фозилжон, Қобилжон ШОДИЕВЛАР.
Сирдарё областидаги Собир Раҳимов номли 29-совхоз.

Пахтакор районидаги Кичанов номли совхознинг донгдор механизатори Аҳмаджон Валиев бу йил мавсумда «зангори кема»да 700 тонна пахта териш, ўзи раҳбарлик қилаётган комплекс механизациялашган бригадада гектаридан 40 центнердан пахта хирмони кўтариш мажбуриятини олган эди. Бугун у ўз сўзининг устидан чиқди, машинада 700 тонна биринчи сорт пахта териб, тайёрлов пунктига жўнатди. Бригадаси бўйича ҳар гектар ердан 35 центнердан ҳосил олди.

Дастлабки кунларда 14-15 тоннадан пахта терган механизатор теримнинг авжи қизиган пайтларида кунлик суръатни салкам 40 тоннага кўтарди. Ҳозир эса 15-18 тонна ва ундан кўп пахта териб, механизаторлар карвонига моҳирлик билан карвонбошилик қилмоқда. Биз Аҳмаджон Валиевдан муваффақиятининг «сири» ҳақида сўраганимизда, у бундай деди:

ВАЛИЕВНИНГ 750 ТОННАСИ

Яқинда Аҳмаджон Валиев бригадасига қарашли пахта далаларида бўлдик. Кўсаклар оппоқ очилган, бегона ўтлардан нишона ҳам йўқ. Машиналар пайкалларда жавлон урмоқда. Пахта ортилган тележкаларнинг кети узилмайди. Кечки пайт механизатор-бригадир билан учрашиб, қисқагина суҳбатлашдик. У бундай деди:

— Пахта майдони — синов майдони. Юбилей йилида ҳаммамиз катта синовдан ўтамиз. Шу кунларда тезкорлик билан териб тайёрлов пунктларига жўнатаётган пахтамиз тўйга муносиб тўёнамиз бўлади. Ҳар биримиз мавсумда кўп ва тоза пахта териш юзасидан зиммамизга конкрет мажбуриятлар олганмиз. Мен дастлаб 700 тонна пахта теришга сўз берган эдим. **Пахтакор республикаларнинг КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев иштирокида Тошкентда ўтказилган партия-хўжалик активи йиғилиши қарорларидан руҳланиб, 800 тонна пахта териш ҳақида оширилган мажбурият қабул қилдим. Бугун 750 тонналик маррани ҳалол меҳнат билан эгалладим.**

Лекин теримни сира сусайтираётганим йўқ. Далаларимиздаги пахта ҳар бир механизаторга белгиланган плангина эмас, балки зиммага олган мажбуриятини ҳам ошириб бажариш имкониятини беради. Лекин фурсат қисқариб боряпти. Ёғин-сочинлар бўлиб ўтди. Бундан кейин ҳам бўлиши мумкин. Шундай экан, бутун куч-ғайратимизни терим суръатини сусайтирмасликка, кунлик графикларни 1,5-2 ҳисса қилиб бажаришга сафарбар этмоғимиз лозим. Яна бир ғайрат қилсак, шижоат кўрсатсак, мажбуриятимизни бажарамиз. Мен ҳамма резервлардан тўла фойдаланиб 800 тонна пахта териш ҳақидаги қўшимча мажбуриятимни ҳам шараф билан бажараман.

— Муваффақиятнинг гарови — ҳалол меҳнатдир. Машина теримини тонг саҳарда бошлаш керак. Тошгоҳда машинани сменадошга топшириб, бир оз дам олиш зарур. Шундан кейин машина ўриндиғига ўтириб, ярим кечагача пахта териш лозим. Бунинг учун ҳамма шарт-шароит ва имконият етарлидир.

Бир кишининг муваффақияти ғалабага қўшилган улушдир. Ҳамма баравар яхши кўрсаткичга эришгандагина пахта бунтига тезроқ ғалаба байроғи тикилади. Бригаданинг Ҳотам Кабиров, Умар Маматов, Наврўз Каримов, Қобилжон Бердиев каби аъзолари ҳам фидокорлик намуналарини кўрсатиб меҳнат қилмоқдалар.

Аҳмаджон Валиев бир сўзли, ваъдасига вафодор йигит. У машинада 800 тонна пахта теради, бригадасида ҳосилдорликни гектар бошига 45 центнерга етказади. Бу марралар узоқ фурсатда эмас, яқин кунларда эгалланади. Чунки бригада аъзоларининг куч-ғайрати йиғим-теримни тезкорлик билан туғаллашга сафарбар этилмоқда.

М. ҚЎШОҚОВ.

СССР 50 Мушоира

ШУКРУЛЛО

Севимли газетамизнинг бу саҳифасига янги ёзган шеърларимнинг айримларини тақдим этдим. Хайрли айёмнинг шарофати билан бу йил халқлар дўстлиги мавзуида «Кўрувчи қалб» достонини ва «Йўқолган калит» номли комедияни ҳам ёзиб тугатдим.

Ер ва қуёшсиз ҳаёт йўқ. Неки ёзган бўлсам, ҳаммаси қалбимдаги муҳаббатнинг меваси. Менга бу муҳаббатни шу Ватан тупроғи, шу халқ бахш этган. Эллик йиллик умримнинг ҳар они, ҳар дақиқаси буюк Советлар Иттифоқининг 50 йиллик нафаси билан суғорилди. Бугунги шеърларим ҳам эллик йиллик тўйга тўёна.

МЕНИНГ ФАХРИМ

Сен ўзингни мағрур тут, ўғлим,
Қўй, қаршимда букма қаддингни.
Миннатдорман — қилган меҳнатим
Топганидан шунча қадрини!

Миннатдорман — оддий пахтакор
Шарафларга чулғанди шунча.
Аммо ўғлим, қаршимда зинҳор,
Менга таъзим қилмагин бунча.

Пахтазорда умр ўтказдим,
Меҳр қўйдим шу она ерга.
Сахий қуёш бўлди ҳамроҳим,
Саратонда чулғандим терга.

Шу тупроқнинг соҳиби бўлиб,
Меҳнат қилиш мен учун фахр,
Халқим қадди букилмасин деб,
Пахта экдим ўғлим, мен ахир.

Мен ким эдим зинҳор унутма!
Ёшликларим ўтган қад букиб.
Энди сен-чи, қаддингни букма,
Умр кўрдим ҳаммадан ҳуркиб.

Мен кимларга таъзим қилмадим:
Хўжайиндан тортиб хонгача.
Бошим эгиб, кўкни кўрмадим,
Хизмат қилдим эрксиз, тонггача.

Қутулай деб қулликдан бутун,
Қад букишга берай деб барҳам
Қурол тутиб келажак учун,
Инқилобда курашдим мен ҳам.

Яшамайман мутелик билан,
Мен озодман эгикликдан бош.
Меникидир пахтазор — Ватан,
Меникидир шу ер, шу қуёш.

Пахтам берса халқимга ғурур,
Манзур бўлса қилган меҳнатим,
Мамнуният билан бир умр
Инқилобга қилайлик таъзим.

ПАХТАКОР ДЎСТИМГА

Мени кечир, пахтакор дўстим,
Хаёлимни бўлма бир нафас.
Пахтазорга тикилса кўзим,
Асло сени унутганиммас!

Тўғри, баъзан боғларда кезиб,
Хўп мақтаймиз боғлар ҳуснини.
Баъзан эса, мевасини еб
Унутамиз боғбон исмини.

Бугун бўлсам ғўзангга мафтун,
Мақтаб десам — бошимга гултож.
Фахрланмай у билан нечун,
Борми уни севмасдан илож!

Боқолмайман унга севгисиз,
Боқолмайман тўлғанмай бир дам.
Мен кўраман ўшанда тенгсиз,
Камолингу, жамолингни ҳам.

Назаримда шу она тупроқ,
Туққан каби сизни эгизак.
Қалбинг каби пахтанг ҳам оппоқ,
Ўзинг каби содда, бебезак.

Кўринишинг пахтадек оддий,
Мана шунда ҳикматинг бутун.
Ақлинг билан ахир бадавий,
Бир дунёга ясадинг якун.

Мен пахтага ташлайман назар,
У ҳам сенинг қалбинг каби оқ.
У ҳам сенинг ўзингга ўхшар,
Ўзинг каби мулойим, юмшоқ.

У юмшоқ-ку, аммо изғирин,
Бўронларда кўксимга қалқон.
Пахта каби сен ҳам энг қийин,
Меҳнатларда бардошли ҳар он.

Кузга етиб сарғайиб, ҳориб,
Дарахтлар ҳам тўкар япроғин,
Аммо сен-чи бир нафас толиб
Ечганинг йўқ меҳнат белбоғин.

Қуёш бардош беролмай ҳатто,
Булутларга буркаб олар бош.
Пахтазордан кетмайсан, аммо,
Бўрон увлаб ёққанда ҳам тош.

Манглайингда кузнинг ёмғири,
Далаларда куйлар қирғияк.
Боғ, майсалар заъфарон бари,
Чайлалардан йиғилган ҳамак.

Кўпикланган денгиз сингари,
Кенг уфқда фақат пахтазор,
Ёққунича қишнинг илк қори,
Сен шу ерда ўзинг, пахтакор!

Назаримда шу она тупроқ
Туққан каби сизни эгизак.
Мен пахтага боқаман бироқ,
Сенинг ақлинг шеъримга безак.

ЗАРРАЛАР

Ким ҳам йиғламайди замон сирларин,
Баъзан йиғлаб бўлар ҳафсалам ҳам пир.
Не ҳам қилаолур менинг шеърларим,
Атом бомбаларин олдида ахир.
Нега керак менга дунё ташвиши,
Нега керак менга бу ёғоч қалам.
Баъзан синиб кетар етмасдан кучи,
Муштумдек қалб дардин кўтаролмай ҳам.

Шу кичик бир қалам очилганида,
Булбул тумшуғича келмас учи бор.
Қаҳридан тикондек санчилганида...
Тикан заҳрининг нима кучи бор!

Баъзан қўл силтайман ва баъзи онда
Пайдо бўлиб қолар умиддан учқун.
Гоҳо шу кичкина учқун ўрмонда,
Даҳшатли аланга бошлаш мумкин!...

Йўлни топиб сингган томчи ҳам гоҳо
Ўпирган-ку буюк кўприкларни ҳам.
Кичикни менсимай қараймиз, аммо
Заррадан яралган эмасми олам.

Гоҳо узоқ йўлни турар ёритиб
Туянинг кўзича жойдан тушган нур,
Ғайри дин, ожиза онага боқиб
Шафқатга келган-ку жаҳонгир Темур.

Йўқ, кичик қаламим, ўксима асти,
Атомлар ҳам зарра, шундан ибрат ол!
Оламни ўртамай атом бомбаси,
Сен инсон қалбига шафқат ўтин сол!

МЕНИНГ НАЗАРИМДА...

Муҳаббат нима деб сўрашар мендан,
Шоир бўлсам ҳамки гоҳ бўламан лол.
Тўғри, уйланганман, кўпни кўрганман,
Баъзан аниқ бир гап айтишим маҳол.
Биров ундай дейди, бировлар бундай,
Менинг ҳам ўз фикрим йўқ эмас лекин,
Баъзи бир ёшларга айтсам айтгудек
Бошимдан кечганин сўзлашим мумкин.

Менинг назаримда муҳаббат гўё —
Ҳаётинг йўлини ёритувчи нур.
Аммо бу нур ўзи бўлмайди пайдо.
Агарда аланга ёнмаса гур-гур.
Бу нур бағишлайди қалбга ҳарорат,
Бу нур ёритади доим йўлингни.
Нури яхши, аммо, олови фақат,
Гоҳида куйдириб, ўртар дилингни.
Севги оловларда ёнмоқ демакдир,
Йўлларда нур бўлиб қолмоқ демакдир.

НУҚСОН

Фаришта дер баъзилар ўзин,
Иқрор қилмас айбин ҳеччачон.
Нуқсоним йўқ дейишнинг ўзи,
Одам учун энг катта нуқсон.

ЮПАНЧ

Босган эди уни зўр қайғу,
Юзларидан ёғарди алам.
Онасидан айрилганди у,
Не деб уни юпатсам бир дам?

Не деб унга берайин таскин?
Бу мотамдан тилим эди лол.
Қуёш оқшом ботади, лекин
Яна қайта кўрсатар жамол.

Не деб унга берайин таскин!
Топиш мумкин йўқотсанг бисот.
Жаҳон янги бўлиши мумкин
Аммо қайта келурми бу зот!

Ёши ўтиб, бўлганди қари,
Деб берайми ёки тасалло!
Оналарнинг қиймати, қадри,
Ўлчанарми ёш билан асло!

Не деб берай мен унга таскин.
Бу мотамнинг борми давоси?
Фақат юпанч бўлиши мумкин,
Тиригида қилган дуоси.

МЕНИНГ ЮЛДУЗИМ

Саҳрода ой ботар, осмонга бирдан
Юлдузлар ёпирилар, саҳро зим-зиё.
Юлдуз оқ из солиб учади баъзан,
Биллур жомдан шароб тўкилди гўё.
Кимнинг насибаси тўкилди дейман?
Сўнди экан дейман кимнинг юлдузи?
Кўкка тикилганча уйга ботаман,
Юлдузларга боқиб узилмас кўзим.
Кумуш камар каби баъзан ялт этиб!
Неча-неча юлдуз сўнади ҳар тун.
Афсоналар олар мени элитиб,
Қай юлдуз меники бўлиши мумкин!
Хаёл билан мудроқ босаркан мени,
Неча юлдуз сўнар, илғамас кўзим.
Булутларни ёриб, ёритиб тунни,
Розиман, кўриниб, сўнсанг юлдузим.

ШОЛИ—ДАВЛАТГА

Республика областларида шоли ўриш ва тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 18 октябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

Биринчи стун — областлар, иккинчи стун — ўрилган майдон гектар ҳисобида, учинчи стун — бажарилиш проценти, тўртинчи стун — давлатга топширилган шоли тонна ҳисобида, бешинчи стун — бажарилиш проценти.

Сурхондарё	2514	80,9	6742	84,3
Хоразм	7210	81,5	23501	83.9
ҚҚАССР	17164	64,3	52000	90,0
Наманган	1592	47,4	3339	74,2
Андижон	2576	93,0	3716	51,6
Сирдарё	4336	68,9	8602	46,5
Фарғона	1304	52,0	1302	37,2
Самарқанд	1601	91,5	673	19,2
Тошкент	5916	57,6	6271	23,2
Республика бўйича:	44213	67,4	106146	64,3

ЗАФАР САТРЛАРИ

БЕРУНИЙ. Район чорвадорлари 826,6 тонна гўшт топшириб, йиллик планни 109 процент қилиб ўринладилар. Беруний номли совхоз 424 минг дона тухум топшириб, яхши кўрсаткичга эришди.

Ю. Бекмуродов.

ВОРОШИЛОВ. Район боғбонлари шаҳарлик дўстларига 500 тонна олма ва узум жўнатишди. Бу соҳада Свердлов номли ва «Победа» колхозлари ташаббус кўрсатишди.

Т. Тўқлиев.

ҚОРАКУЛ. Район чорвадорлари давлатга 1117 тонна гўшт етказиб бериб, йиллик планни 101 процент адо этдилар. Утган йилдагидан 70 тонна кўп гўшт тайёрланди.

С. Матёқубова.

ЯККАБОҒ. Тайёрлов ташкилотлари район соҳибкорларидан 3096 тонна ҳўл мева қабул қилди. Бу билан йиллик план уддаланди.

Г. Раҳматов.

Фотолавҳалар

Суратларда: 1. Бу йил Косон районидаги «Косон» совхози далаларида 47 терим машинаси тинимсиз ишлаб, улкан хирмонга қут-барака киритди. «Зангори кема»ларда 6 минг тонна пахта териб олинди. Илғор механизатор Облоқул Бобоев ҳаммадан кўп пахта териб, механизаторлар отрядига моҳирлик билан бошчилик қилмоқда. 2. Шу совхознинг механик ҳайдовчиси Сабри Гулмирзаев мавсум бошидан буён ҳар куни эл хирмонига 10 тоннага етказиб пахта тўкиб, ҳамманинг ҳурматига сазовор бўлди. У шу кунларда терим отига қамчи босиб, янги марралар сари интилмоқда. 3. Яккабоғ районидаги Энгельс номли колхоз республикада биринчи бўлиб йиллик планни бажарган эди. Колхоз теримчилари орасида бошланган мусобақада Ойбиби Эргашева пешқадам бўлиб келди, ҳозирда ҳам олдинги ўринда боряпти. У кунига 200-250 килограммдан дурдона теряпти.

А. Тўраев фотоси.

СПОРТ ХАБАРЛАР

ЙИГИРМА ЙИЛДА ЎЗГАРГАН РЕКОРД

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети мукофоти учун енгил атлетикачилар мусобақасида янги спорт марралари эгалланди. Қарийб йигирма йилдан буён тўсиқлар оша 110 метрга югуришда республика рекорди ўзгармай келарди. Тошкент давлат университети студенти А. Берштейн мавжуд рекордни янгилаш шарафига муяссар бўлди. Университетнинг яна бир студенти С. Аникин 7 метр 44 сантиметр баландликка сакраб, республикамизнинг ўсмирлар рекордини яхшилади.

Мусобақа ташкилотчилари бундай учрашувларга ҳар йил кузда бошқа республикаларнинг вакилларини ҳам таклиф қиладилар. Енгил атлетикачиларнинг шу мусобақасида республика чемпионати ҳам ўтказилди. Ўзбекистонлик Г. Вождаева 100 метрлик масофани тўсиқлар оша 14,4 секундда босиб ўтди. Бу—Ўзбекистоннинг янги рекорди. Унинг клубдоши—спартакчи А. Димов бир йўла икки янги маррани эгаллади. Меҳмонлардан тожикистонлик Ф. Тожиев 400 метрлик масофани босиб ўтишда яхши натижага эришди. Динамочи Т. Шишкина, «Меҳнат» жамиятининг вакили Н. Инилеева ва «Буревестник» вакили О. Искандарова 4х200 метрга эстафетали югуришда бир минуту 42,5 секунд натижага эришдилар. Бу—Бутуниттифоқ ўсмирлари рекордидан ярим секунд юқори кўрсаткич.

Республикамиз студентлари ҳар икки мукофотни—Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг бош соврини ҳамда республика чемпионати ғолиби учун бериладиган совринни қўлга киритдилар. Иккинчи ўринни спартакчилар, учинчи ўринни «Меҳнат» жамияти енгил атлетикачилари эгалладилар.

ТУРКИСТОНЛИКЛАР ҒОЛИБ

Тошкентдаги Округ офицерлар уйи биносида СССР Қуролли Кучлари кубоги учун бокс бўйича финал мусобақалар тугади. Дастлабки куни 4 команда ичида ғолиб чиққан Туркистон ва Урта Осиё ҳарбий округлари боксчилари учрашуви катта мактаб ролини ўтади.

Туркистон Ҳарбий округи боксчилари команда ҳисобида 9:2 натижа билан ғолиб келдилар ва иккинчи бор кубокни олдилар. Боксчиларимиздан Г. Муллаев, К. Солиев, Б. Усмонов ва бошқалар ўз вазн тоифалари бўйича пешқадам саналдилар.

* * *

Одесса шаҳрида СССР Қуролли Кучлари спортчиларининг яна бир мусобақаси поёнига етди. Ўзбекистон спортчилари бу ердан уч медаль олиб қайтдилар. Туркистон Ҳарбий округи командаси номидан қатнашган халқаро классли спорт мастери Роза Бабич тўсиқлар оша 200 метрга югуришда кўпдан буён мамлакат рекордчиси саналади. Бу сафар у мастерлик нормативидан ҳам юқорироқ натижага эришиб, олтин медаль олишга сазовор бўлди. Туркистон Ҳарбий округининг яна икки спортчиси — халқаро классли спорт мастери, баландликка сакраш устаси О. Левоненко, спорт мастери — 200 метрга тўсиқлар оша югуришда маҳорат кўрсатган В. Тяпугин бронза медалларини қўлга киритишди.

Турли мамлакатларда

САМАРАЛИ ҲАМКОРЛИК

ҚОҲИРА, 16 октябрь. ТАСС мухбири К. ДУДАРЕВ хабар беради:

Мисрнинг қишлоқ хўжалиги учун зарур бўлган янги ерларни ўзлаштириш Совет Иттифоқи билан Миср ўртасидаги ҳамкорликнинг энг муҳим соҳаларидан биридир.

Яқинда Мисрда энг йирик ирригация лойиҳаси —Совет Иттифоқи ва Миср биргаликда қураётган «Нубария» объектининг биринчи навбати фойдаланишга топширилган эди. Шу лойиҳага мувофиқ Мисрнинг шимолидаги саҳро-биёбонлардан қарийб 300 минг феддан ерни (1 феддан 0,42 гектарга баравар) суғориш мўлжалланади.

Бу ирригация иншоотининг биринчи навбати Африка қитъасида энг йирик «Наср» каналида қурилган ва Совет Иттифоқидан юборилган нодир асбоб-ускуналар билан жиҳозланган учта насос станциясидан иборат. Бу станциялар совет мутахассислари ёрдамида қурилиб ишга туширилди.

«Наср» канали суғориладиган ерларда 31 та давлат қишлоқ хўжалик фермалари тузиш, шунингдек барча қулайликларга эга бўлган 100 та замонавий типдаги посёлкалар барпо этиш мўлжалланади.

Учинчи насос станциясининг бошлиғи Муҳаммад Абдулло Ҳусайн ТАСС мухбири билан суҳбатда бундай деди: «Нубария» лойиҳасининг амалга оширилиши Мисрнинг қишлоқ хўжалигини ривожлантириш учун катта аҳамиятга эга. Мамлакатимизда саҳро биёбонларни ўзлаштиришда Совет Иттифоқининг бераётган ёрдамини биз совет халқининг Миср халқига нисбатан бўлган дўстона хис-туйғуларининг энг яхши ифодаси, деб биламиз. Насос станцияларида ва «Наср» канали қурилишида ишлаётган барча мисрликлар СССРнинг катта ёрдами билан қурилган Баланд Асвон тўғони туфайли ҳосил қилинган электр қуввати бўлмаса, бу саҳроларни ўзлаштириш мумкин эмаслигини яхши биладилар. Бу ёрдамни биз ҳеч қачон унутмаслигимизни ва халқларимиз ўртасидаги дўстликни мустаҳкамлашга интилишимизни совет кишилари билиб олишларини ғоят истар эдим».

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

◆ ХЕЛЬСИНКИ. Пори шаҳрида фин театрининг 100 йиллиги тантанали нишонланди. 1872 йил 13 октябрда Порида Финляндияда театр санъатининг ривожланишига асос солган фин театрининг биринчи чиқиши бўлди.

Юбилейга бағишланган тантаналарда совет артистлари коллективи — Ригадан борган ёшлар халқ рақс ансамбли қатнашди.

◆ ГАВАНА. Кубада тамаки саноати ходимларининг умуммиллий касаба союз ташкилоти тузилди. Андрес Родригес Хиль ташкилотнинг бош секретари қилиб сайланди. Янги касаба союз ташкилоти тамакикорларни ва тамаки маҳсулотлари ишлаб чиқарадиган корхоналарнинг ишчиларини бирлаштиради.

◆ ДАККА. Хотин-қизларни турли хил ҳунарларга ўргатишга ҳамда ишга жойлаштиришга ёрдам берадиган комитет тузилди.

Ҳунар марказлари тузиш комитетнинг дастлабки фаолиятларидан бири бўлди. Хотин-қизлар бу ҳунар марказларида тикувчилик, ошпазлик, тўқувчилик касбларини эгаллайди.

◆ БЕЛГРАД. Югославия Журналистлар союзининг таклифига биноан бу ерга келган СССР Журналистлар союзи делегациясининг визити тугади. Совет Иттифоқидан келган меҳмонлар Белград, Загреб ва Сараевода бўлдилар. Улар Югославия Журналистлар союзининг вакиллари билан ҳамкорликни ривожлантириш тўғрисида, журналист кадрларни тайёрлаш ва малакасини ошириш ҳақида ҳамда бошқа касбий проблемалар тўғрисида музокаралар олиб бордилар.

Бўлиб ўтган музокаралар чоғида СССР билан Югославия журналистларининг ҳамкорлиги муваффақиятли ривожланаётганлиги ва бу ҳамкорликни янада кенгайтириш учун қулай шароитлар мавжудлиги таъкидланди. (ТАСС).

БОЛГАРИЯ. Варна яқинидаги Девня водийсида Европада энг йирик химиявий ўғитлар ишлаб чиқарувчи комбинат қурилмоқда. Сиз суратда кўриб турган ушбу комбинат қурилишида Совет Иттифоқи ва Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган бошқа мамлакатлар қатнашмоқда.

БТА-ТАСС фотоси.

СОВЕТ КИТОБЛАРИ ВИСТАВКАСИ

ХЕЛЬСИНКИ, 16 октябрь. (ТАСС). Турку шаҳрида СССР ташкил этилганлигининг 50 йиллигига бағишланган совет китоблари виставкаси очилди. Виставкага Совет Иттифоқида нашр қилинган 700 га яқин китоб қўйилган.

Виставкани келиб кўрувчилар Советлар мамлакати республикаларининг тарихи ва маданиятига оид масалалар бўйича адабиётлар билан, ижтимоий-сиёсий, фан-техника ва болалар адабиёти, шунингдек, турли хил дарсликлар билан таниша оладилар. Экспонатлар орасида СССРда рус, фин, инглиз ва немис тилларида нашр этилган китоблар бор.

ДЎСТЛАР ЁРДАМИ

БАҒДОД, 16 октябрь. (ТАСС). Ироқ президенти А. Х. Албакр Совет Иттифоқининг техника ёрдами билан барпо этилаётган Тартар-Фрот канали қурилишини бориб кўрди.

А. Х. Албакр совет мутахассисларини табриклади ва шу муҳим ирригация иншооти қурилишида амалий иштироки ва ёрдами учун уларга миннатдорчилик билдирди. Президент уларга мурожаат қилиб, сизлар бизга ёрдам бериш учун бу ерга келдингиз. Бу ерда, Ироқда сизлар ёт кишилар эмассиз, сизлар ўз дўстларингиз орасидасиз, деди.

Тартар канали Дажла дарёси сел келгандаги тошқин сувини Тартар кўлига ташлаш ва кейин мунтазам равишда Фрот дарёсига оқизиш учун мўлжалланган. Бу тадбир атроф теварагидаги юз минглаб донум ерни (бир донум 0,91 гектарга тенг) суғориш имконини беради.

ИЛҲОМБАХШ НАМУНА

БУЭНОС-АЙРЕС, 17 октябрь. (ТАСС). Аргентина Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Бош секретари Херонимо Арнедо Альварес ТАСС мухбири билан суҳбатда бундай деди: ишчилар ва деҳқонлар ҳокимиятини барқарор қилишнинг энг муҳим даврини бошлаб берган ва жаҳон революцион озодлик ҳаракатининг боришида социализм ғояларининг таъсирини анчагина кенгайтирган Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ташкил этилганлигининг 50 йиллиги бутун прогрессив инсоният учун тарихий аҳамиятга эга бўлган воқеадир.

«Ижтимоий тараққиётнинг энг мураккаб проблемаларидан бири бўлмиш миллий масалани пролетариат ҳокимият тепасида бўлган тақдирдагина ҳал этиш мумкин эканлигини социализм амалда исбот этди».

Аргентина Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Бош секретари яна бундай деди: Совет Иттифоқи сингари кўп миллатли давлатнинг барпо этилиши империализм эзиб келаётган барча халқларга озодлик учун курашда катта мадад эканлигини ва ҳозирда ҳам шундай мадад бераётганлигини уқтириб ўтиш керак. Миллий масалани ҳал этиш ленинча планининг изчиллик билан амалга оширилиши бу планнинг кенг кўламдаги аҳамиятини амалда исбот этди. Совет халқининг социалистик тузумни қуриш, мустаҳкамлаш ва ҳимоя қилиш йўлида энг даҳшатли синовларга бардош берганлиги Совет Социалистик Республикалари Иттифоқидаги халқлар, миллатлар, элатлар ўртасида қардошларча иттифоқни янада кўпроқ мустаҳкамлашга олиб келди. Бу иттифоқ совет халқи барча ғалабаларининг айниқса Улуғ Ватан урушидаги ғалабаларнинг гарантияси бўлди.

Чор Россияси даврида қашшоқ ва қолоқ бўлган халқларнинг эришган муваффақиятлари шу билан бирга социалистик ҳамдўстликдаги ҳар бир халқнинг иқтисодий, ижтимоий ва маданий тараққиёти ҳали ҳам империализм зулмини чекаётган ва чет эл монополиялари, биринчи навбатда АҚШ монополияси исканжасида қолган халқлар учун илҳомбахш намуна ва мадад эканлигини равшан исбот этмоқда.

СОВЕТ—АМЕРИКА МУЗОКАРАЛАРИ

ВАШИНГТОН, 17 октябрь. (ТАСС). Бу ерда Совет раҳбарлари билан АҚШ президенти Р. Никсон ўртасида шу йил май ойида Москвада олиб борилган музокараларда эришилган битимга мувофиқ, савдо масалалари юзасидан тузилган Совет — Америка комиссияси иккинчи сессиясининг мажлиси бўлиб ўтди.

Комиссия мажлиси чоғида ҳар иккала мамлакат ўртасида савдо битими тузиш тўғрисида, лендлиз бўйича ҳисобларни бартараф этиш тўғрисида, саноат лойиҳаларида Совет — Америка томонининг иштироки тўғрисида, бир-бирларига кредит бериш тўғрисида, лицензиялар, патентлар, авторлик ҳуқуқи ва солиқ солиш масалалари тўғрисида музокараларнинг бориши тўғрисида ишчи группаларнинг докладлари тингланди. Денгизларда юк ташиш тўғрисидаги музокараларни ҳар иккала мамлакатнинг махсус делегациялари олиб бордилар ва бу музокаралар илгари хабар берилганидек, иккала мамлакат ўртасида тегишли битимлар тузиш билан тамомланди.

Комиссия ишида СССР ташқи савдо министри М. С. Патоличев, АҚШ савдо министри К. Питерсон ва бошқа расмий кишилар қатнашдилар.

Комиссия ўз ишини давом эттиради.

Л. Ф. Ильичев билан В. С. Толстиков Пекинга келишди

ПЕКИН, 17 октябрь. (ТАСС). Чегара масалаларини ҳал этиш юзасидан Совет — Хитой музокараларида қатнашувчи Совет ҳукумат делегациясининг бошлиғи, СССР ташқи ишлар министрининг ўринбосари Л. Ф. Ильичев ва СССРнинг Хитой Халқ Республикасидаги элчиси В. С. Толстиков бугун Москвадан бу ерга қайтиб келишди.

Пекин аэродромида уларни Хитой Халқ Республикаси ташқи ишлар министрининг ўринбосари Юй Чжань, социалистик мамлакатларнинг Пекиндаги элчилари ва дипломатик вакиллари кутиб олишди.

ГДР халқ палатасининг мажлиси

БЕРЛИН, 16 октябрь. (ТАСС). Бугун бу ерда ГДР халқ палатасининг мажлиси очилди. Мажлис кун тартибига бир қанча қонун лойиҳаларини ва ҳукумат таклифларини муҳокама қилиш масалалари қўйилган. Мажлис ишида Германия Бирлашган социалистик партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Э. Хонеккер, Германия Бирлашган социалистик партияси Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолари ва кандидатлар қатнашмоқда.

ОБ-ҲАВО

Бугун кундузи республикамизда ҳавонинг кам булутли бўлиши кутилади. Ёғингарчилик бўлмайди. Жануби-шарқдан секундига 5-10 метр тезликда шамол эсади. Республиканинг шимолий районларида ҳарорат 10-15, жанубида эса 20-25 даражага етиши мумкин. Қолган жойларда иссиқлик 15-20 даражадан ошмайди.

Тошкент областида ҳаво очиқ келади. Шарқ томондан енгил шамол эсади. Ҳарорат кечаси 2-7, кундузи 18-23 даража бўлади. Тоғлиқ районларда кечаси 0-5, кундузи 10-15 даражага етади.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТЕЛЕВИДЕНИЕ БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 12.30 — МОСКВА. 17.55 — ТОШКЕНТ. 18.00 — Мактабимиз — фахримиз. 19.00 — Ахборот. 19.15 — МОСКВА. Футбол: ИРЛАНДИЯ — СССР (2-тайм). 20.00 — Миллионлар ленинча университети. 20.30— ТОШКЕНТ. 20.40 — Ахборот. 21.00 — Пахтакорларнинг меҳнат рапортлари. 21.20 — Концерт. 22.00 — «Вақт». 22.30 «Зангори экран»даги учрашувлар. Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, академик С. Ю. Юнусовнинг чиқиши. 23.00 — «Бўстон». ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 17.50 — МОСКВА. 17.55 — Янгиликлар. 18.00 — Фан оламида. 18.30— Ўқувчилар учун кўрсатув. 19.00 — Ҳужжатли фильм. 19.15— ТОШКЕНТ. Кўргазма заллари бўйлаб. 20.30 — «Ромэн» театрининг ижодий кечаси (Москва). 22.00 — Кўча ҳаракати хавфсизлиги учун. 22.30 — МОСКВА. «Ромэн» театри ижодий кечасининг давоми. УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 20.00 — ТОШКЕНТ.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — Тановор.

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — Ажал минораси.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — Куч аттракциони — жаҳоннинг экс-чемпиони, СССРда хизмат кўрсатган спорт мастери, РСФСРда хизмат кўрсатган артист Г. Новак ва ака-ука Новаклар.

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Жаннат излаб — САНЪАТ САРОЙИ, «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун).

Менинг исмим — масхарабоз — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ», «ВОСТОК», НАВОИЙ номли, «СПУТНИК» (кундуз ва кечқурун).

Ҳаёт синовлари (жуфт соатларда), Шпессартдаги ажойиб дамлар (тоқ соатларда) — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Рус даласи — «ДРУЖБА» (кундуз ва кечқурун).

Уқиганy-уқмаган — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Эркак ва аёл — «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун).

Полиция комиссарининг республика прокурорига иқрори — «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун).

Соҳибжамол малагим — «МОСКВА» (кундуз соат 2 да).

Оловнинг бўйсундирилиши — «ЧАЙКА» (кеч соат 8 да).

ЮТУҚЛИ ОМОНАТЛАР

60-ютуқлар тиражининг расмий жадвали

Бу тираж 1972 йил 9 октябрда Ангрен шаҳрида ўтказилди.

Ўзбекистон ССРнинг ҳамма омонат кассаларида сақланаётган омонат счётларининг қуйидаги номерларига ютуқлар чиқди:

Счётлар номери	Ютуқ миқдори — омонатнинг ўртача суммасига нисбатан процент ҳисобида	Счётлар номери	Ютуқ миқдори — омонатнинг ўртача суммасига нисбатан процент ҳисобида
34	25	551	25
60	25	583	25
119	100	628	25
120	25	678	25
174	25	680	25
227	100	727	50
264	25	779	25
309	25	820	25
337	25	858	25
380	25	895	25
405	25	946	25
446	50	969	200
486	25		

Счётларнинг сони 1000 дан ошган омонат кассаларида биринчи мингда қайси номерлар ютган бўлса, қолган мингларда ҳам шу номерлар ютган. Масалан, счёт №№ 1034, 2034, 3034 ва ҳоказо, счёт №№ 1680, 2680, 3680 ва ҳоказо.

Тираж комиссиясининг раиси — Ангрен шаҳар ижроия комитети раисининг ўринбосари. В. ДАНИЛОВ.

Комиссиянинг масъул секретари А. БАУМАНОВ.

МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНЛИ ТОШКЕНТ ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИНИ МЕХАНИЗАЦИЯЛАШ ВА ИРРИГАЦИЯЛАШ ИНЖЕНЕРЛАРИ ИНСТИТУТИ

сиртқи факультетнинг биринчи ва юқори курсларига қуйидаги мутахассисликлар бўйича

СТУДЕНТЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Қишлоқ хўжалигини механизациялаш, қишлоқ хўжалигини электрлаштириш, гидромелиорация, гидромелиорация ишларини механизациялаш, ер тузиш.

Институт қишлоқ хўжалиги ва сув хўжалиги учун олий малакали мутахассислар: автомобиль-трактор ва қишлоқ хўжалик машиналари, қурилиш-мелиорация машиналари паркини эксплуатация қилиш ва ремонт қилиш бўйича инженер-механиклар; мелиорация системалари, ирригация иншоотлари ва гидроэнергетика узелларини лойиҳалаштириш, қуриш ва эксплуатация қилиш бўйича инженер-гидротехниклар; қишлоқ хўжалигини электрлаштириш бўйича инженер-электриклар; колхозлар, совхозлар территориясини ташкил этиш, давлат ер фондини ҳисобга олиш ва тақсимлаш бўйича инженер-ер тузувчилар тайёрлайди.

Ўқиш муддати — 6 йил.

Ёшидан қатъий назар, тўла ўрта маълумотга эга бўлган, халқ хўжалиги тармоқларида, ташкилот ва муассасаларда ишловчи, 1972 йилнинг 1 октябригача камида 6 ойлик амалий иш стажига эга бўлган кишилар қабул қилинади. Кирувчилар орасида иш характери институтда танлаган мутахассислигига мос келадиган, шунингдек запасга чиқарилган ҳарбий хизматчилар биринчи навбатда рўйхатга киритилади.

Қишлоқ хўжалигини электрлаштириш мутахассислиги бўйича ўқишга фақат электротехник маълумоти бўлган ёки шундай мутахассисликда камида 2 йил ишлаган кишиларгина қабул қилинади.

Аризалар танланган мутахассислик кўрсатилган ҳолда институт ректори номига берилади. Аризага қуйидаги ҳужжатлар илова қилинади: ўрта маълумот тўғрисида гувоҳнома (асл нусхаси), институтга кириш учун берилган характеристикалар, медицина справкаси (286-форма), ташкилот раҳбари имзолаган меҳнат дафтарчасидан кўчирма, 3х4 см ҳажмида бош кийимсиз олинган 4 дона фотосурат.

Институтга кирувчилар математикадан (ёзма, оғзаки), ўзбек ёки рус тили ва адабиётдан (иншо) кириш имтиҳонларини топширадилар.

Аризалар 15 декабргача қабул қилинади.

Кириш имтиҳонлари — 15 декабрдан 1973 йил 31 январгача.

Аризалар қуйидаги адресларга юборилиши керак:

Тошкент-11, Қори-Ниёзий кўчаси, 39-уй, Сиртқи факультетнинг қабул комиссияси ва ўқув-консультация пунктларига:

Янгиер шаҳри, Коммунал-қурилиш техникуми,

Самарқанд шаҳри, К. Маркс кўчаси, 77,

Самарқанд қишлоқ хўжалик институти;

Қарши шаҳри, Давлат педагогика институти;

Нукус шаҳри, Давлат педагогика институти;

Қўқон шаҳри, Толбухин кўчаси, 5-уй, Қишлоқ хўжалигини механизациялаш техникуми.

ЎЗБЕКИСТОН ОНКОЛОГИЯ ВА РАДИОЛОГИЯ ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ ИНСТИТУТИ

қуйидаги мутахассисликлар бўйича вакант вазифаларга

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

бўлимларнинг катта илмий ходимлари: клиник онкология (3 ўрин), экспериментал онкология (2 ўрин — медицина фанлари кандидатлари); бўлимларнинг кичик илмий ходимлари: ташкилий-методика, рентгенрадиология, клиник онкология (3 ўрин), экспериментал онкология.

Конкурс муддати — бир ой.

Мурожаат учун адрес: Тошкент, ГСП, Чиғатой кўчаси, 383-уй.

ҒАФУР ҒУЛОМ НОМИДАГИ СИРДАРЁ ДАВЛАТ ПЕДАГОГИКА ИНСТИТУТИ

қуйидаги вакант вазифаларга

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

кафедра мудирлари (профессорлар, доцентлар, фан кандидатлари): педагогика ва психология, КПСС тарихи, илмий коммунизм ва умумий тарих, ўзбек тили, ўзбек адабиёти, рус тили, рус ва чет эл адабиёти, немис тили, жисмоний тарбия;

кафедра доцентлари: педагогика ва психология, она тили методикаси, олий математика (2 ўрин), философия, тарих (2 ўрин).

Конкурс муддати — 6 ноябргача.

Мурожаат учун адрес: Сирдарё шаҳри, Ленин кўчаси, 86-уй.

Тошкент топография техникуми 1972—1973 ўқув йили учун сиртқи бўлимга ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Техникум техник-топографлар, техник-геодезистлар, техник-картографларни тайёрлайди.

8-10 синф ҳажмида маълумоти бўлган ва топография мутахассислиги бўйича ишловчи кишилар қабул қилинади.

Ўқиш муддати:

8-синф ҳажмида маълумоти бўлганлар учун — 4 йил.

10-синф ҳажмида маълумоти бўлганлар учун — 3 йил.

Аризалар 30 ноябргача қабул қилинади.

Кириш имтиҳонлари 1 декабрдан 15 декабргача математикадан (оғзаки), рус тили ва адабиётдан (диктант, иншо) ўтказилади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Куйбишев райони, 2-Черданцев массиви (17, 41, 69-автобуслар, 13, 22-трамвайлар, «Универмаг» бекати).

«УЗКОММУННАЛАДКА» БОШҚАРМАСИГА

(Муқимий кўчаси, 3-уй)

инженерлар: электриклар, теплотехниклар, контроль-ўлчов приборлари ва автоматика бўйича; техниклар: электриклар, теплотехниклар, контроль-ўлчов приборлари ва автоматика бўйича (иш ҳақи — шартнома бўйича); 4, 5, 6-разрядли электромонтажчи-созловчилар (иш ҳақи — вақтбай-мукофотли); ишлаб чиқариш-техника бўлимининг бошлиқлари, катта инженерлари ва инженерлари, бош механик ва бош энергетик

КЕРАК

Тошкент шаҳар, Пролетар кўчаси, 4-уй — Аҳолини ишга жойлаштириш ва информация қилиш бюроси ҳамда район ижроия комитетлари ҳузуридаги инспекторларга учрашилсин.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700.000, ГСП, Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, № 26 ◆ ТЕЛЕФОНЛАР эълонлар—338142 коммутатор — 330249 дан 330258 гача.

Б. — 246. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64697. Р. 04465.